

**Christen
Unie**
Huizen

Voor de bloei van Huizen

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2026

Inleiding

Voor de bloei van Huizen

*“Zet je in voor de bloei van de stad waarin je woont,
want de bloei van de stad is ook jullie bloei.”
(Jeremia 29:7)*

De woorden van de profeet Jeremia zijn eeuwenoud, maar spreken nog steeds tot ons hart. Ze roepen ons op om niet op afstand te blijven, maar ons actief in te zetten voor de plek waar we wonen. Voor de ChristenUnie Huizen is dit de kern van onze opdracht: leven, werken en besturen in het besef dat de bloei van Huizen ook onze eigen bloei is.

Huizen is een dorp met sterke wortels en een warm hart. Aan de Gooimeerkust, tussen natuur, dorps hart en haven, wonen mensen die omzien naar elkaar, zich inzetten voor hun buurt, de vereniging, de kerk of een goed doel. Daarin zien we wat een bloeiende gemeenschap betekent: mensen die elkaar kennen, helpen en dragen. Wij willen bouwen aan een samenleving waarin ieder mens tot zijn recht komt en waarin iedereen kan bijdragen naar vermogen. Dat is wat we bedoelen met **‘Voor de bloei van Huizen’**.

Die bloei krijgt voor ons handen en voeten in drie richtinggevende woorden die je door dit programma heen terugziet: samen bloeien, ruimte om te bloeien en groeien in vertrouwen.

Samen bloeien betekent dat we oog hebben voor elkaar, jong en oud. In een tijd van vergrijzing en toenemende eenzaamheid willen we ouderen zien, jongeren kansen bieden en voorzieningen behouden die mensen met elkaar verbinden.

Ruimte om te bloeien betekent dat we in Huizen de toekomst met vertrouwen tegemoet gaan. We kijken integraal naar ontwikkelingen: wonen, mobiliteit, zorg, duurzaamheid en leefomgeving horen bij elkaar. Ondernemers, vrijwilligers en bewoners krijgen de ruimte om initiatieven te nemen die ons dorp sterker maken.

Groeien in vertrouwen betekent dat we zorgvuldig omgaan met gemeenschapsgeld, maar het wel inzetten voor de samenleving. We willen een betrouwbare overheid zijn die luistert, eerlijk is over keuzes en dicht bij haar inwoners staat.

De fractie van de ChristenUnie Huizen wil niet alleen spreken over deze woorden, maar er ook naar leven en handelen. In onze manier van werken, besluiten en samenwerken willen we vanuit onze christelijke overtuiging recht doen aan mensen, luisteren met een open hart en bouwen met hoop. Zo dragen we, met hoofd, hart en handen, bij aan een dorp waarin geloof, hoop en liefde zichtbaar worden — voor de bloei van Huizen, nu en in de toekomst.

Marijke Terlouw
Lijsttrekker

Inhoudsopgave

Inleiding	3
<i>Voor de bloei van Huizen</i>	<i>3</i>
Inhoudsopgave	4
Hoofdstuk 1 Dit willen we bereiken	7
<i>Met deze kandidaten willen we dat bereiken</i>	<i>8</i>
Hoofdstuk 2 Dit hebben we bereikt.....	2
Hoofdstuk 3 Zorg dichtbij	3
3.1 Nabijheid in zorg	3
3.2 Ouderenzorg en mantelzorg	3
3.3 Preventie en welzijn	4
Personen met verward gedrag	5
De zorgvraag van de inwoner centraal	5
Maatschappelijke organisaties	6
Opvangvoorzieningen	6
Zorg voor vluchtelingen	6
3.4 Eenzaamheid en ontmoeting	7
Alleenstaanden	7
Hoofdstuk 4 Gezin, jeugd en onderwijs	8
4.1 Gezin en opvoeding.....	8
4.2 Jeugdzorg en jongeren.....	8
4.3 Onderwijs en toekomst	9
Hoofdstuk 5 Veiligheid.....	12
5.1 Een veilige samenleving.....	12
5.2 Bescherming van mensen	13
Prostitutie	14
Mensenhandel en uitbuiting.....	14
5.3 Bescherming van de samenleving.....	15
Radicalisering	15
5.4 Speciale aandacht voor kindermishandeling en huiselijk geweld	15
Hoofdstuk 6 Meedoen op de arbeidsmarkt en in de samenleving.....	17
6.1 Meedoen op de arbeidsmarkt.....	17
6.2 Schuldhulp en bestaanszekerheid	18
Schulden	19
6.3 Meedoen met een beperking of afstand tot de arbeidsmarkt	20
Nieuwkomers doen ook mee.....	20

Hoofdstuk 7 Wonen en ruimte	22
7.1 Ruimte om te wonen.....	22
Wonen anno nu voor jong en oud in Huizen	23
7.2 Ruimte voor toekomstige generaties.....	23
Vluchtelingen en spoedzoekers	24
Woningcorporaties	24
7.3 Ruimte voor een leefbare en respectvolle omgeving	25
Begraafplaatsen	25
Hoofdstuk 8 Duurzaamheid, energie en klimaat	26
8.1 Vergroening en klimaatadaptatie.....	26
Natuur en groen in Huizen.....	26
Dieren en dierenwelzijn	27
8.2 Investeren in circulair en duurzaam wonen, openbare ruimte en industrie.....	27
Afvalstoffen.....	28
8.3 Betaalbare en klimaatvriendelijke energie en warmte	28
8.4 Samen werken aan rentmeesterschap.....	29
Energiecoöperaties en lokale initiatieven.....	29
Participatie.....	29
Hoofdstuk 9 Mobiliteit en leefomgeving	31
9.1 Bereikbaarheid en mobiliteit.....	31
Parkeren.....	31
9.2 Fiets en voetganger.....	32
Fietzers.....	32
Voetgangers	32
9.3 Openbaar vervoer	32
9.4 Verkeersveiligheid.....	33
Hoofdstuk 10 Kunst, cultuur en sport	34
10.1 Sport en bewegen	34
10.2 Vrijwilligers en verenigingen	34
10.3 Cultuur en identiteit	35
Bibliotheek.....	36
Monumenten en (kerkelijk) erfgoed.....	36
Huizer Museum en de Boerderij	37
Hoofdstuk 11 Overheid en samenleving	38
11.1 Een overheid dichtbij en voor mensen	38
Recht doen aan diversiteit	38
Opstaan tegen discriminatie en racisme.....	39
11.2 De gemeente, dat zijn we samen	39
Omgevingswet	40
Betrekken van jongeren.....	40
Functioneren van college en gemeenteraad	40
11.3 Gemeentelijke bestuurskracht en samenwerking	41

Hoofdstuk 12 Digitalisering en communicatie	42
12.1 <i>Digitalisering en privacy</i>	42
12.2 <i>Communicatie</i>	42
Lokale media.....	42
Hoofdstuk 13 Financiën.....	44
13.1 <i>Een rechtvaardig financieel beleid</i>	44
Hoofdstuk 14 Een dienstbare economie.....	46
14.1 <i>Betekenisvol ondernemen</i>	46
14.2 <i>Lokale economie en samenwerking</i>	46
Recreatie en toerisme.....	47
14.3 <i>Duurzaam financieel rentmeesterschap</i>	47
Duurzame bedrijven en bedrijventerreinen.....	47
Levendige winkelgebieden.....	47
14.4 <i>Een economie die dient</i>	48

Hoofdstuk 1

Dit willen we bereiken

Zorg dichtbij

- We behouden onze welzijnslocaties.
- We willen een tweede geheugenhuis.
- We gaan met zorgverleners in gesprek over de 24/7 bereikbaarheid van zorgvoorzieningen.
- We zorgen dat er een plan is voor (nood)opvang van vluchtelingen. We onderzoeken welke locaties er zijn om te voldoen aan de opvang.

Gezin, jeugd en onderwijs

- Schoolzwemmen blijft.
- Er komt een financieel plan om het hele integraal huisvestingsplan scholen uit te voeren.
- We werken volgens een integrale gezinsaanpak bij jeugdproblemen met nadruk op preventie.

Veiligheid

- Er is een duidelijk zichtbare politiepost in Huizen, waar inwoners laagdrempelig terecht kunnen, ook buiten kantooruren.
- De wijkagent is zichtbaar en bereikbaar voor bewoners van de wijk.
- De huisvesting van de (vrijwillige) brandweer wordt verbeterd.
- In Huizen is er een integraal beleid om radicalisering tegen te gaan.
- De ChristenUnie blijft zich onverminderd inzetten voor het terugdringen van kindermishandeling en (seksueel) grensoverschrijdend gedrag.

Meedoen op de arbeidsmarkt en in de samenleving

- Ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid kosten geld. De gemeente Huizen zorgt ervoor dat minima ook mee kunnen doen
- We onderzoeken of we een schuldenvrij jaar kunnen introduceren voor mensen met schulden.
- Huizen stelt een toiletnorm op, zodat er voldoende beschikbare toiletten aanwezig zijn in drukke voetgangers- en verblijfsgebieden.
- De gemeente zorgt dat haar gebouwen en voorzieningen goed toegankelijk zijn voor alle inwoners, ook digitaal en sociaal.

Wonen en ruimte

- We bouwen nu niet op de Vista; de huidige plannen voorzien in voldoende mogelijkheden om aan de woonopgave te voldoen.
- Jongerencentrum Connect wordt herontwikkeld, inclusief het creëren van jongerenwoningen.
- De gemeente onderzoekt hoe de bebouwing aan de Graaf Wichman (gemeentehuis, bibliotheek, brandweer, politie, busstation) nader kan worden ontwikkeld en vernieuwd/verduurzaamd.
- Meer betaalbare woningen: bij nieuwbouwprojecten realiseren we minimaal 35 procent sociale huur en sociale koop.

Duurzaamheid, energie en klimaat

- Voor alle woningeigenaren subsidieert de gemeente een gecertificeerd energieadvies, mits men een maatregel uit het advies opvolgt.
- Er komt een klimaatadaptatieplan dat ten minste samen met het waterschap is ontwikkeld.
- Er komt meer aandacht voor lage struiken en heesters in het openbaar groen.
- Het terrein Rijsbergen blijft beschikbaar als werklocatie.

Mobiliteit en leefomgeving

- De ChristenUnie wil een ambitieuze fietsagenda voor Huizen.
- In 2026 wordt het HOV-tracé geëvalueerd op effectiviteit en veiligheid.
- Huizen pakt slecht onderhouden fietspaden en wortelopdruk aan.

- Er komen bankjes langs wandelroutes voor rust en ontmoeting.
- Er komen betere oversteekplaatsen bij verkeerspleinen en drukke kruisingen.

Kunst, cultuur en sport

- Er komt meer aandacht voor kunst in de openbare ruimte. Wanneer er ontwikkelingen in de openbare ruimte plaatsvinden, kijken we altijd of er kunst kan worden toegevoegd.
- De ChristenUnie Huizen wil een gratis bibliotheekpas voor mensen tot 27 jaar.
- We wijzen de Nieuwe Kerk en de Goede Herderkerk aan als gemeentelijk monument.
- We breiden het beschermd dorpsgezicht in het Oude Dorp uit.
- Wijken krijgen de mogelijkheid om naast kinderspeeltoestellen te kiezen voor publieke fitnessapparaten.

Overheid en samenleving

- De gemeente is er voor haar inwoners. Daaruit vloeit voort dat zij vragen van inwoners snel en adequaat beantwoordt.
- Huizen maakt werk van burgerparticipatie. Er is meer aandacht en inzet nodig om deze goed te laten verlopen.
- De ChristenUnie vindt het belangrijk dat de gemeenteraad zicht en controle houdt op besluiten die binnen een samenwerkingsverband worden genomen.

Digitalisering en communicatie

- De gemeente gaat een kwaliteitsslag maken in haar communicatie: eerder, eenvoudiger en proactief.
- De gemeente waarborgt dat de lokale omroep - straks streekomroep - in Huizen blijft.

Financiën en regionale samenwerking

- Bij elk beleidsvoorstel hoort een passend budget.
- De ChristenUnie wil het overschot aan reserves zo veel mogelijk structureel inzetten. Daarmee kunnen het voorzieningenniveau en het benodigde onderhoud aan (nieuwe) investeringen op peil blijven zonder dat de lokale lasten sterk verhoogd hoeven te worden.
- De lokale belastingdruk houden we bij voorkeur in lijn met de inflatiecorrectie.
- Zorg voor elkaar en zeker voor onze kwetsbare medemensen staat voorop bij het maken van financiële en beleidsmatige afwegingen.

Een dienstbare economie

- De gemeente Huizen stelt een bedrijvenvisie op.
- De Huizerdag houdt een plek op de evenementenkalender. De gemeente stimuleert organisaties om aan deze dag mee te doen.
- Het voormalige hotel Newport wordt ontwikkeld tot hotel met internationale allure.
- Winkeliers mogen niet gedwongen worden om hun winkel op zondag te openen. Het college moet dit garanderen en bewaken.

Met deze kandidaten willen we dat bereiken

1. Marijke Terlouw - lijsttrekker	12. Wilma de Groot
2. Wessel Doorn	13. Bert Vos
3. Freek Rebel	14. Marlieke Buitink
4. Kees de Kok	15. Jan Otter
5. Ruud Heslenfeld	16. Tom van der Poel
6. Wilbert den Butter	17. Hans Nijenhuis
7. Christiaan Lustig	18. Jenneke Konijn
8. Janny Joosse	19. Victor Rosier
9. Esther Toornstra	20. Gerard Barmiento
10. Henk Kooij	21. Andries Knevel
11. Alwin ten Have	22. Marianne Verhage - lijstduwer

Hoofdstuk 2

Dit hebben we bereikt

Veel onderwerpen die in het Verkiezingsprogramma 2022 - 2026 van de ChristenUnie Huizen staan, zijn de afgelopen collegeperiode aan de orde geweest. Voor 'duurzaamheid' en 'groen' is veel aandacht geweest, evenals voor 'zorg' en 'arbeidsparticipatie'. Speerpunten die aansluiten zijn:

- Er is budget beschikbaar voor wijkaanpak.
- Preventieve voorzieningen in de zorg zijn nog steeds beschikbaar.
- Er is meer bekendheid aan voorzieningen gegeven, zoals kinderactiviteiten.
- De nieuwe huisvesting van de Rehobothschool is gerealiseerd.
- Schoolzwemmen is nog steeds gratis.
- Er is meer aandacht voor (criminele) ondermijnende activiteiten.
- De herplantplicht voor bomen is terug.
- Er is een gedegen duurzaamheidsprogramma.
- Er is meer aandacht voor schuldhulpverlening, in het bijzonder preventie.
- Meer evenementen en horeca (terrassen) zijn mogelijk op het Oude Raadhuisplein.
- Er zijn regelingen die aansluiten bij 'huurgarantie'.
- De transitie van Holleblok en Kostmand is in gang gezet.
- De fietsstraat is eenrichtingsverkeer geworden.
- Parkeren in Huizen is nog steeds gratis.

Specifieke voorstellen van de ChristenUnie waar een meerderheid voor is verkregen, die we in nauwe samenwerking met andere partijen hebben kunnen bereiken, of waar op andere wijze door het college uitvoering aan is gegeven, zijn bijvoorbeeld:

- In het coalitieakkoord is een woonconferentie opgenomen.
- Monumentenstatus voor IJsselmeerstraat 314 (pand Du Crocq/Coronel).
- Verruiming bijzondere bijstand voor medische kosten.
- Structurele indexering van subsidies.
- Verhoging van structurele subsidie voor NH Gooi.
- Structurele bekostiging van de Regioconservator.
- Kwijtschelding van leges voor gehandicaptenplaatsen.
- Communicatie over openbare toiletten.
- Blijvend agenderen van de railverbinding aan de oostzijde van Huizen.

Hoofdstuk 3

Zorg dichtbij

Voor de bloei van Huizen: samen bloeien

3.1 Nabijheid in zorg

De ChristenUnie gelooft in een samenleving die is gebaseerd op naastenliefde. Eén van de kenmerken van de samenleving van nu is dat bijna iedereen deel uitmaakt van een of meerdere netwerken van mensen, zoals gezinnen, klassen in scholen, vriendengroepen, de straat en de buurt, online netwerken en sociale media. Maar tegelijkertijd is er sprake van individualisme en eenzaamheid, en zijn er mensen die niet mee kunnen komen.

Uitgangspunt van de ChristenUnie is dat ieder mens waardevol is en dat die waarde niet afhangt van prestaties, gezondheid, seksuele geaardheid, afkomst, geloofsovertuiging, leeftijd, gewenstheid of geluk. Al het leven, in gaafheid en gebrokenheid, verdient het om tot ontplooiing te komen, te participeren, om te worden beschermd en om zorg te ontvangen als dat nodig is.

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat de gemeente Huizen voorzieningen in stand houdt, juist omdat we (nog meer) willen werken aan preventie en vroegsignalering. Een samenhangend zorg- en preventieaanbod organiseren we daarom zo dicht mogelijk bij onze inwoners. Met de snelle vergrijzing van onze gemeente en de extra zorgbehoefte die daaruit voortkomt is het belangrijk daar ruim aandacht aan te geven. De ChristenUnie is een groot voorstander van zorg die dichtbij is georganiseerd. Zorg op een menselijke schaal en met een menselijk gezicht.

We willen in Huizen bijdragen aan een samenleving waarin iedereen ertoe doet en meedoet. Het is belangrijk dat mensen elkaar als het kan helpen en voor elkaar zorgen. Tegelijk moet de gemeente zorgen voor passende ondersteuning en hulp aan mensen die het niet op eigen kracht redden.

Inkoop van jeugdzorg, de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en beschermd wonen willen we integraal organiseren. Dus één contract voor alle domeinen om te benadrukken dat Huizen uitgaat van de leefwereld van mensen en niet van de wettelijke kaders, met ruimte voor maatwerk en keuzevrijheid.

3.2 Ouderenzorg en mantelzorg

Ouderen betekenen veel voor onze samenleving. Ze hebben bijgedragen aan het functioneren van de samenleving zoals die nu is, en dragen daar nog steeds op allerlei manieren aan bij. Veel ouderen functioneren prima en weten lang hun weg zelfstandig of met zelf georganiseerde hulp of netwerken te vinden. Maar vaak ontstaat door lichamelijke of geestelijke klachten een verminderde mobiliteit. Eenzaamheid wordt dan een steeds groter risico. De ChristenUnie heeft hier oog voor en zet zich in om eenzaamheid te bestrijden.

- In overleg met de wijk, kerkelijke diaconieën of verenigingen wordt gekeken hoe voorzieningen met een sociale functie open kunnen blijven, bijvoorbeeld door zelfbeheer.
- Sport en bewegen voor ouderen wordt een speerpunt in het gemeentelijke sportbeleid.
- We houden de brief aan AOW'ers in stand: het is belangrijk hen te informeren over financiële regelingen en voorzieningen, en andere zaken die te maken hebben met ouder worden.
- De ChristenUnie wil dat mensen van 80 jaar en ouder standaard een preventief huisbezoek krijgen vanuit het wijkteam of de welzijnsorganisaties om (verborgen) problemen op te sporen. Wachtlijsten voor een preventief huisbezoek moeten worden voorkomen. Om dit te realiseren is het noodzakelijk dat er meer mensen komen die deze huisbezoeken afleggen. Gezien de vergrijzing in onze gemeente moet de gemeente hier voortvarend mee aan de slag gaan.
- Om zaken als eenzaamheid en psychische problemen aan te pakken wordt zingeving bij gesprekken met ouderen met een zorgvraag (keukentafelgesprek) een bespreekbaar onderwerp, zo nodig maakt de gemeente hiervoor gebruik van deskundigheid van kerken of andere levensbeschouwelijke organisaties.
- Huizen wordt een dementievriendelijke gemeente.

- We realiseren een tweede geheugenhuis in Huizen.
- We behouden onze welzijnslocaties, onder andere met het oog op de toenemende vergrijzing van de bevolking. Waar nodig en mogelijk realiseren we uitbreiding met oog voor een goede spreiding.
- De website van de gemeente is 'ouderenproof'. Er is een actuele sociale kaart, die ook in gedrukte vorm beschikbaar is.
- Samen met de bibliotheek wordt een cursus aangeboden om ouderen zo nodig digitaal vaardig te maken.
- Hospice Huizen biedt een waardevolle aanvulling in het zorgaanbod voor mensen in de laatste levensfase. De gemeente ondersteunt het hospice bij de noodzakelijke uitbreiding van het aantal kamers.
- We kijken of er voor mensen met een lager inkomen vanuit de Wmo ook hulpmiddelen beschikbaar kunnen worden gesteld die onder domotica vallen.
- We organiseren overleg met relevante partijen, waaronder ouderenorganisaties, met de gemeente zodat we goed weten wat er nodig is voor ouderen en snel kunnen handelen als dat nodig is.
- We schalen de voorzieningen voor ouderen niet af. Met het oog op de inzet op preventie, de verdere vergrijzing, de waardevolle bijdrage van vrijwilligers bij deze voorzieningen en het voorkomen van eenzaamheid zijn deze voorzieningen nodig. We houden daarom ook goed in de gaten of er niet meer voorzieningen nodig zijn.

Steeds meer mensen met een zorgvraag blijven langer thuis wonen. Woningen moeten dus geschikt zijn voor ouderen en mensen met een beperking. De ChristenUnie vindt dat de gemeente Huizen daarin, samen met woningeigenaren en woningcorporaties, een grote verantwoordelijkheid heeft. Zie hierover hoofdstuk 7, Wonen en ruimte.

Dagbesteding en respijtzorg (tijdelijke vervanging) zijn belangrijk om overbelasting van mantelzorgers te voorkomen. Daarom zet de ChristenUnie in op respijtzorg, waardering van de mantelzorger en het proactief benaderen van mensen die, soms zonder dat zij dat zelf weten, mantelzorger zijn geworden.

- De gemeente ontwikkelt een visie op informele zorg en de manier waarop informele zorg zich verhoudt tot de formele zorg.
- De gemeente faciliteert de coördinatie van informele zorg.
- De gemeente ontwikkelt een ruimer aanbod in mantelzorgondersteuning, waaronder een respijtzorgvoorziening.
- De gemeente wijst mensen die mantelzorger zijn of worden, actief op ondersteuning.
- We geven mantelzorgers in Huizen een eigen positie, zorgen zo dat zij goed in beeld zijn bij de gemeente, en voorkomen dat aandacht voor mantelzorgers pas komt na aandacht voor de zorgvrager.
- De ChristenUnie wil specifieke ondersteuning voor jonge mantelzorgers, zeker als zij zorgtaken moeten combineren met school of studie.
- De gemeente Huizen draagt actief waardering uit voor mantelzorgers en stelt een mantelzorgcompliment beschikbaar.
- De ChristenUnie wil dat mantelzorgers die voor het verlenen van mantelzorg intrekken bij de zorgvrager, de mogelijkheid krijgen in de huurwoning te blijven wonen na overlijden van de zorgvrager.

3.3 Preventie en welzijn

Gezondheid is van invloed op prestaties op school, op het werk en in de maatschappij. Een gezonde leefstijl is eerst en vooral een verantwoordelijkheid van mensen zelf, maar ze gaat ook de maatschappij aan. Door te investeren in preventie zorgen we ervoor dat mensen (langer) gezond blijven. Wij willen dat jongeren gezond en vrij van verslaving opgroeien. De gemeente is verantwoordelijk voor de instandhouding van de (regionale) gezondheidsdienst (GGD) en daarmee voor het uitvoeren van taken op het gebied van de publieke gezondheidszorg.

De levensverwachting van inwoners verschilt per wijk. De ChristenUnie maakt zich daar zorgen over en zet zich in om deze verschillen tegen te gaan.

- In alle wijken wordt er (op maat) voor jong en oud ingezet op preventie in de vorm van leefstijlverbetering.
- De gemeente Huizen gaat door met het project Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG) en Kinderen Naar Gezond Gewicht (KNGG).

- De gemeente stelt voor het ontwikkelen van het lokale gezondheidsbeleid en voor het bepalen van prioriteiten een gemeentelijk gezondheidsprofiel of verschillende wijkgezondheidsprofielen op. Het liefst ziet de ChristenUnie maatwerk per wijk.
- Nu het dichtstbijzijnde ziekenhuis voor onze inwoners in Hilversum is, is het belangrijk extra in het oog te houden of deze zorg bereikbaar blijft, met name in het weekend en voor mensen die van het openbaar vervoer afhankelijk zijn. Zo nodig gaan we hierover met lokale partners, onder wie de huisartsen, in gesprek om de bereikbaarheid van de zorg te waarborgen.
- We werken eraan mee dat het aantal eenzame en radeloze zelfdodingen omlaag gaat. We financieren trainingen om het gesprek makkelijker aan te gaan en geven aandacht aan suïcidepreventie in het onderwijs. Een belangrijke start is dat alle betrokken organisaties met elkaar om tafel zitten, iedereen heeft een puzzelstuk in handen. De gemeente kan hier regie op voeren.
- Suïcide is een gemeente-overstijgend probleem, jongeren wonen bijvoorbeeld in de ene plaats en gaan in de andere plaats naar school. Regionale samenwerking is dus aanbevolen.

Personen met verward gedrag

Het aantal mensen met verward gedrag op straat neemt toe. Er zijn veel minder GGZ (geestelijke gezondheidszorg)-bedden. De ChristenUnie wil bijsturen waar nodig. De gemeente zet in op vernieuwende vormen van zorg. Mensen die verward gedrag vertonen, horen in ieder geval niet thuis in een politiecel, maar verdienen de aandacht van omgeving en hulp. Tegelijk zal de samenleving meer oor en oog moeten krijgen voor burens die 'anders' zijn.

- Samen met de GGZ worden afspraken gemaakt hoe mensen met verward gedrag in hun eigen situatie kunnen worden ondersteund, hoe netwerken betrokken worden, en hoe wordt voorkomen dat mensen afhankelijk worden van de GGZ.
- De gemeente zet, in het kader van het hervinden van de eigen kracht, in op zelfhulpgroepen voor mensen met verward gedrag en op de beschikbaarheid van woonruimte.
- De politie, de GGZ, de Spoedeisende Hulp-afdeling van het ziekenhuis en de wijkteams maken afspraken over wat te doen bij het aantreffen van mensen met verward gedrag. Voorkomen wordt dat deze mensen in een politiecel terecht komen.
- We investeren in beschermd wonen en in de zorg voor mensen met GGZ-problematiek die thuis wonen: 24x7 ambulante psychische zorg in de wijk, inloophuizen en time-out voorzieningen voor kortdurende opname.

De zorgvraag van de inwoner centraal

De gemeente Huizen werkt integraal als het om hulp, zorg en participatie gaat. De ChristenUnie wil dat er gedacht wordt vanuit de zorgvraag van burgers. Die vraag kan verhelderd worden in een keukentafelgesprek: een gesprek waarin de zorgvrager zelf aangeeft wat hij of zij nodig heeft, welke richting van hulpverlening wordt ingezet, wie kan helpen en ondersteunen bij het hervinden van de eigen kracht.

Medewerkers die namens de gemeente gesprekken voeren met hulpvragers (bijvoorbeeld in (sociale) wijkteams en keukentafelgesprekken) krijgen mandaat om toezeggingen te doen over schuldhulpverlening, indicaties voor respijtzorg, Wmo-voorzieningen en jeugdhulp. Alleen dan wordt integraal indiceren mogelijk.

In toenemende mate wordt er een beroep gedaan op hulpverlening binnen de kerken en levensbeschouwelijke organisaties. Deze pakken steeds vaker maatschappelijke taken op. Deze constructieve rol en toegevoegde waarde vragen, met inachtneming van de scheiding tussen kerk en staat, om wederzijds respect en om versterking van de contacten tussen overheid en kerken (diaconieën).

- Bij aanvragen van inwoners voor ondersteuning door de gemeente wordt een 'keukentafelgesprek' gevoerd met de aanvrager, samen met andere gezinsleden, mantelzorgers of een onafhankelijke cliëntondersteuner.
- De aanvrager wordt indien gewenst actief ondersteund door een onafhankelijke adviseur bij het formuleren van een hulpvraag en bij het kiezen van de juiste oplossingen, en wordt actief gewezen op deze mogelijkheid.
- De gemeente zorgt ervoor dat inwoners beter op de hoogte zijn van de voorzieningen en hulp die de gemeente kan bieden.
- Integrale afwegingen worden gemaakt in één beschikking voor zowel Wmo, jeugdhulp, participatiewet, als minimabeleid enz.

- Een persoonsgebonden budget (pgb) is één van de instrumenten om passende zorg onder regie van de zorgvrager aan te vragen. De ChristenUnie wil het dat pgb-gebruik mogelijk blijft en dat inwoners die mogelijkheid kennen. Zo hebben zorgvragers altijd de mogelijkheid om identiteitsgebonden of andere noodzakelijke zorg in te kopen als deze onverhoopt niet gecontracteerd is. We hebben er aandacht voor dat mensen die van een pgb gebruik maken voldoende toegerust zijn om hun taken als budgethouder uit te voeren.
- Er is structureel overleg tussen kerken (diaconieën) en de gemeente om kerken een volwaardige plaats te geven in de sociale structuur van het dorp en de wijken.
- Een eigen bijdrage voor zorg/ondersteuning mag nooit leiden tot zorgmijding.
- De ChristenUnie wil meer hergebruik en delen van (zorg)middelen.
- De gemeente werkt in overleg met onderwijs, bibliotheken en wijkteams aan de aanpak van laaggeletterdheid.
- De gemeente organiseert een onafhankelijke ombudsfunctie, die kan bemiddelen tussen cliënten en gemeente.

Maatschappelijke organisaties

Maatschappelijke organisaties vormen het hart van onze samenleving. Zij brengen mensen samen, versterken gemeenschappen en geven stem aan wie anders niet gehoord wordt. Of het nu gaat om armoedebestrijding, jeugdwerk, zorg of cultuur: hun inzet maakt het verschil. Daarom willen wij deze organisaties beter ondersteunen, met structurele financiering, minder bureaucratie en meer ruimte voor initiatief. Samen bouwen we aan een sterke, betrokken en rechtvaardige samenleving.

Opvangvoorzieningen

De gemeente heeft de verplichting mensen die door wat voor oorzaak dan ook geen dak boven het hoofd hebben, opvang te bieden. Opvang heeft als doel te voorzien in basisbehoeften, mensen tot rust te laten komen en vervolgens te begeleiden naar noodzakelijke hulp en uiteindelijk weer naar zelfstandigheid.

- Er is voldoende en adequate opvang voor dak- en thuislozen. Niemand in Huizen slaapt buiten zijn/haar wil op straat.
- Opvang is zo kort en zo sober mogelijk; cliënten worden gestimuleerd via een hulptraject stappen te zetten om het eigen leven weer op te pakken.
- De ChristenUnie wil geen jongeren en gezinnen in de reguliere daklozenopvang.
- De gemeente zorgt voor (eventueel tijdelijke) woonvormen voor mensen met een acute woonbehoefte, bijvoorbeeld door scheiding of schulden.

Zorg voor vluchtelingen

De gemeente Huizen is verantwoordelijk voor goede opvang van vluchtelingen. Mensen die huis en haard hebben verlaten moeten een veilig onderkomen krijgen. We zijn ons ervan bewust dat het draagvlak hiervoor soms kwetsbaar is. Daarom willen we dat nieuwkomers zo snel mogelijk opgenomen worden in onze samenleving. Dat begint met de taal leren, maar ook dat gaat sneller en beter als nieuwkomers actief deelnemen aan de maatschappij (zie hierover ook paragraaf 6.3. Nieuwkomers doen ook mee). De ChristenUnie pleit allereerst voor gespreide, kleinschalige opvang van vluchtelingen. Alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv'ers) verdienen bijzondere aandacht. Het percentage dat in de problemen raakt en een opleiding niet afmaakt is hoog.

De ChristenUnie vindt dat iedereen recht heeft op onderdak. Dat geldt ook voor uitgeprocedeerde asielzoekers en staatlozen. Zolang de buiten-schuldregeling onvoldoende werkt of landen van herkomst onvoldoende meewerken aan terugkeer, mogen uitgeprocedeerden daar niet de dupe van zijn. Gemeenten moeten tenminste minimale opvang (bed, bad en brood) bieden, ook wanneer de landelijke regeling hiervoor is stopgezet.

- We zorgen dat er een plan is voor (nood)opvang van vluchtelingen. We onderzoeken welke locaties er zijn om te voldoen aan de opvang. We zetten in op kleinschalig en meerjarig.
- De gemeente zorgt voor tenminste bed, bad en brood (en begeleiding!) voor uitgeprocedeerde asielzoekers zolang ze (nog) in Nederland zijn.
- De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid voor het, verspreid over de wijken, huisvesten van statushouders. Indien nodig worden er extra (tijdelijke) woningen of alternatieve woonvormen gerealiseerd.

3.4 Eenzaamheid en ontmoeting

Eenzaamheid is een groeiend probleem, ook in Huizen. Het raakt mensen van alle leeftijden – ouderen die hun netwerk verliezen, jongeren die zich niet gezien voelen, of nieuwe inwoners die nog geen aansluiting hebben gevonden. Een bloeiend dorp begint bij omzien naar elkaar: zien wie er naast je woont, tijd maken voor een gesprek, iemand uitnodigen om mee te doen. De ChristenUnie wil dat we als samenleving weer leren om elkaar te zien – niet alleen met beleid, maar met hart en aandacht.

De gemeente heeft daarbij een belangrijke rol als verbinder en ondersteuner. We willen dat signalen van eenzaamheid tijdig worden herkend, bijvoorbeeld door wijkteams, huisartsen, scholen en kerken die elkaar weten te vinden. Ook willen we dat ontmoetingsplekken – zoals buurthuizen, inloophuizen, wijkprojecten, kerken en verenigingen – de ruimte en middelen krijgen om hun waardevolle werk voort te zetten. Vrijwilligers die tijd geven aan een ander verdienen daarbij blijvende waardering en ondersteuning.

Daarom zetten we in op:

- We stimuleren vroegtijdige signalering en samenwerking tussen zorg, welzijn, kerken, scholen en verenigingen.
- We steunen initiatieven die ontmoeting mogelijk maken, zoals buurtkamers, gezamenlijke maaltijden en maatjesprojecten.
- Ze zetten in op waardering, training en begeleiding voor vrijwilligers en mantelzorgers die zich inzetten tegen eenzaamheid.
- In Huizen is meer aandacht nodig voor jongeren, mensen met een beperking en nieuwkomers, die soms moeilijk aansluiting vinden.
- We hebben nadrukkelijk aandacht voor ruimte in de openbare ruimte – bankjes, buurtpleinen en groen – waar ontmoeting vanzelf kan ontstaan.
- We willen dat ontmoetingsplekken – zoals buurthuizen, inloophuizen, wijkprojecten, kerken en verenigingen – de ruimte en middelen krijgen om hun waardevolle werk voort te zetten.
- De gemeente zorgt ervoor dat het beleid dat zich richt op het bestrijden van eenzaamheid in stand blijft, en houdt nadrukkelijk in de gaten of het voldoet.

Alleenstaanden

Steeds meer mensen in onze samenleving zijn alleenstaand. In Huizen gaat het om ruim 7.500 mensen, dat is tegen de veertig procent van alle huishoudens. Jongeren blijven langer alleen voordat zij een relatie aangaan, ouderen komen alleen te staan door verlies van hun partner, of mensen zijn hun hele leven alleen. Velen weten prima een zelfstandig leven te leiden. Maar er kunnen perioden in het leven zijn dat alleenstaanden extra aandacht of hulp nodig hebben, juist omdat zij niet kunnen terugvallen op een partner en soms (te) laat om hulp vragen, juist omdat ze gewend zijn zelfstandig problemen op te lossen en niet op anderen te leunen. Als ChristenUnie hebben we hier oog en oor voor en kijken we hoe we alleenstaanden kunnen ondersteunen wanneer dat nodig is.

- In het gemeentelijk beleid gaan we in kaart brengen welke ondersteuning er nodig is voor alleenstaanden.
- In Huizen zijn we extra alert op eenzaamheid onder alleenstaanden en hebben we een plan van aanpak om eenzaamheid te voorkomen.

Zo bouwen we aan een Huizen waar niemand buiten de boot valt, waar verschil geen afstand schept en waar ontmoeting vanzelfsprekend is. Een dorp dat bloeit omdat mensen elkaar zien, kennen en vasthouden.

Hoofdstuk 4

Gezin, jeugd en onderwijs

Voor de bloei van Huizen: samen bloeien

Kinderen en jongeren hebben de toekomst én verdienen in het heden (extra) aandacht. De gemeente Huizen moet daarom inzetten op veilige gezinnen, veilige scholen en veilige buurten. De ChristenUnie wil dat kinderen die extra ondersteuning nodig hebben deze zoveel mogelijk dicht bij huis en school kunnen krijgen. In Huizen is er onderwijs en ondersteuning die past bij de cultuur, identiteit en achtergrond van het gezin.

4.1 Gezin en opvoeding

Stabiele, sterke en liefdevolle gezinnen vormen de veilige basis voor kinderen. De ChristenUnie wil dat stellen met kinderen handvatten aangereikt krijgen om te kunnen bouwen aan hun relatie en aan het ouderschap. Zo moet de geboortezorg niet alleen gericht zijn op de lichamelijke voorbereiding op de komst van een kindje, maar ook op de mentale voorbereiding. Onderzoek laat zien dat voorlichting en begeleiding positief werken tegen stress in de relatie. Een kind is het beste af als de ouders het samen goed hebben; daarom willen we ouders ondersteunen door ouderschaps cursussen via consultatiebureaus aan te bieden.

In de huidige cultuur zijn de verwachtingen van relaties hoog en tegelijkertijd is trouw in relaties niet vanzelfsprekend. De afgelopen decennia is het aantal echtscheidingen en verbroken relaties fors toegenomen. Voor kinderen is de echtscheiding van hun ouders vaak bijzonder ingrijpend. Steeds meer raken we hiervan doordrongen, zeker als we de verhalen horen over pijnlijke vechtscheidingen.

Ondersteuning en preventie bij relatieproblemen zijn nodig, omdat daarmee kinderen in hun kwetsbare positie worden beschermd en veel relatieleed voor ouders wordt voorkomen. We gaan met de kerken in gesprek over de rol die zij hier mogelijk in kunnen spelen. We willen in de prenatale voorlichting meer aandacht voor psychosociale aspecten en veranderingen in de relatie als gevolg van het vader- en moederschap.

De ChristenUnie pleit voor preventie en vroegsignalering, want ouders en kinderen zijn erbij gebaat als op het juiste moment de juiste zorg beschikbaar is. Zo licht of zo zwaar als nodig is. Hiervoor is nodig dat de zorgvragers, het gezin, samen met de omgeving en professionals één plan maken. Het is van belang dat daarbij integraal gekeken wordt.

Met professionals uit het veld ontwikkelt de gemeente preventief (v)echtscheidingsbeleid, allereerst gericht op het laagdrempelig en vrijwillig versterken van relaties van alle ouders in Huizen maar daarnaast ook op tijdige hulp als een scheiding onvermijdelijk is. Ouderschaps cursussen en informatie over relatieondersteuning moeten laagdrempelig beschikbaar zijn. De ChristenUnie is daarom voorstander van een relatiedesk, een startpunt bij (het voorkomen van) relatieproblemen en scheiding. Extra inzet op initiatieven waarin ouders andere ouders ondersteunen, bijvoorbeeld via buurtgezinnen, Home-Start en de Family Factory.

4.2 Jeugdzorg en jongeren

Door in 2015 de jeugdzorg te decentraliseren heeft het Rijk het vertrouwen uitgesproken in gemeenten dat zij samen met de jeugdzorgaanbieders de jeugdhulp kunnen organiseren. Daarvoor zijn voldoende middelen van het Rijk voor deze taak nodig en moet er verder ingezet worden op een integrale blik op de achtergrond van problemen van kinderen en jongeren die zich melden bij de jeugdhulp.

We zien een maatschappelijke ontwikkeling waarin ouders steeds vaker een beroep doen op jeugdhulp. Als ChristenUnie vinden we het belangrijk dat we in Huizen bespreekbaar maken dat we moeten accepteren dat bepaalde moeilijkheden bij het leven horen, uiteraard zonder iemand met een hulpvraag de deur te wijzen.

In het hulpverleningstraject willen we de eigen kracht en de netwerken van gezinnen inzetten en versterken. Jeugdhulp moet beschikbaar zijn voor alle kinderen en ouders die ondersteuning nodig hebben. Het spreekt voor zich dat het Rijk daarvoor voldoende adequate middelen beschikbaar stelt.

Om snel hulp te kunnen aanbieden is het belangrijk om de zorg dichtbij plekken te organiseren waar kinderen verblijven. Dit kan door het onderwijs samen met jeugdzorg arrangementen te laten ontwikkelen. De ChristenUnie pleit ervoor expertise in de kinderopvang of school te halen. Zo wordt ingezet op preventie en wordt voorkomen dat op termijn doorstroming naar duurdere en zwaardere vormen van zorg nodig is. Tegelijkertijd ondersteunt het de leerkracht die met zijn of haar zorgen over een kind, samen met de ouders, terecht kan bij een professional, die de zorg overneemt.

- De ChristenUnie wil extra investeren in pleeggezinnen, gezinshuizen en steungezinnen om het aantal uithuisplaatsingen en opvang in instellingen terug te dringen en zwaardere hulpverleningstrajecten te voorkomen.
- Ouders/gezinnen worden actief gewezen op de mogelijkheid om via een pgb identiteitsgebonden of specialistische zorg in te kopen als de gemeente deze zorg niet heeft ingekocht.
- De gemeente zorgt, samen met de zorgpartners, voor continuïteit van zorg en ondersteuning als jongeren in de jeugdzorg 18 jaar worden.
- Multi-probleemgezinnen zijn gebaat bij een integrale aanpak waarin betrokken hulpverleningsinstanties nauw samenwerken en daarbij is de aanpak van één gezin, één plan, één coördinator belangrijk.
- Inkoop van jeugdhulp gebeurt niet alleen op prijs, maar vooral op kwaliteit.
- Kinderen, jongeren, ouders en scholen worden betrokken bij een integrale visie op jeugdhulp.
- Jongeren die mantelzorger zijn, worden optimaal ondersteund vanuit de Wmo, zodat zij gewoon naar school kunnen gaan en vrije tijd hebben.
- Er is extra zorg voor kinderen die met hun moeder in de vrouwenopvang verblijven.
- Voor zwerfjongeren is er opvang en begeleiding en zogenaamde spookjongeren worden opgespoord.
- De gemeente biedt tienermoeders ondersteuning, zorg en begeleiding.
- De gemeente ondersteunt de werving van pleegouders, zodat kinderen, als dat wenselijk is, opgevangen kunnen worden in hun eigen omgeving.
- In Huizen zorgen we voor voldoende deskundige ondersteuning van pleegouders zodat zij het pleegouderschap kunnen volhouden.
- Om gezondheidsproblemen tegen te gaan en het (sociaal) welzijn te bevorderen, zorgt de gemeente ervoor dat ieder kind de mogelijkheid krijgt om te sporten.
- Omdat de eerste 1001-kritieke dagen van een kind zo belangrijk zijn voor de ontwikkeling van het kind, moet juist in deze periode informatie en begeleiding van ouders en baby's optimaal zijn.
- De ChristenUnie pleit voor voorlichting over digitale veiligheid op scholen en aan ouders, zodat kinderen bewust en veilig leren omgaan met internet en sociale media.
- We stimuleren en bevorderen de psychische gezondheid bij kinderen en ouders, en extra inzet op het voorkomen van depressies en suicide onder jongeren.

De ChristenUnie in Huizen wil de volgende punten aanpakken zodat de kosten in de jeugdzorg beheerst kunnen worden:

- Wanneer we andere vormen van financiering dan de huidige onderzoeken, maken we de afweging niet alleen op kosten, maar vooral op kwaliteit, maatwerk en keuzevrijheid.
- We bevorderen de weerbaarheid van kinderen en jongeren en maken de moeilijkheden van het leven bespreekbaar.
- We maken heldere afspraken met zorgaanbieders.
- In Huizen zetten we ons in om wachtlijsten te voorkomen. Zo investeren we in preventie en het voorkomen van duurdere zorg.

4.3 Onderwijs en toekomst

Voor kinderen en jongeren is de school een belangrijke plek. Een plek waar ze zich cognitief en sociaal ontwikkelen en waar ze andere kinderen en jongeren ontmoeten. De ChristenUnie is voor de vrijheid van onderwijs. Vanuit hun verantwoordelijkheid voor de opvoeding van hun kinderen moeten ouders kunnen kiezen voor een school die aansluit bij de eigen waarden, identiteit en idealen. De gemeente moet de diversiteit van scholen op levensbeschouwelijke en pedagogische gronden respecteren. Er moet in Huizen vrijheid van schoolkeuze zijn.

De scholen in Huizen zijn niet van de gemeente, maar van de samenleving. De gemeente en het onderwijs delen wel de maatschappelijke opdracht om kinderen en jongeren zich optimaal te laten ontwikkelen. In Huizen biedt het onderwijs gelijke kansen voor alle leerlingen, onafhankelijk van de wijk waarin een school staat of van de financiële situatie van ouders.

De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs. Het is belangrijk dat onderwijs, preventie en jeugdhulp goed op elkaar afgestemd zijn en dat gezamenlijk datgene georganiseerd wordt wat voor die bepaalde school nodig is en wat voor leerlingen nodig is om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Zo wordt de professionaliteit van scholen en samenwerkingsverbanden benut.

Voor het versterken van preventie en vroegsignalering werkt de gemeente zoveel mogelijk faciliterend samen met professionals in het onderwijs en in de vroeg- en voorschoolse voorzieningen.

Kleine scholen zijn vaak scholen die sterk geworteld zijn in hun omgeving. De ChristenUnie heeft zich zowel op landelijk als op lokaal niveau altijd ingezet voor kleine scholen. Dat blijven we in de komende tijd doen. Er is een sterke tendens in de samenleving om kinderen eerder te laten beginnen met leren. De ChristenUnie vindt dat dit een keuze is van ouders zelf. In het geval van (taal)achterstanden wijzen consultatiebureaus ouders actief op de mogelijkheden van vroeg- en voorschoolse voorzieningen.

Het is belangrijk dat ouders van deze vroeg- en voorschoolse voorzieningen gebruikmaken en dat, als zij daar de middelen niet voor hebben, deelname door de gemeente wordt bekostigd.

Kinderen en jongeren moeten naar school. De gemeente zet daarom maximaal in op het voorkomen van schooluitval. In het geval van een complexe thuissituatie wordt samen met de jongere en het gezin een ondersteuningsplan opgesteld.

Helaas ontstaan er regelmatig problemen bij de overgang van kinderen en jongeren van de ene naar de andere vorm van onderwijs. Om die reden stimuleert de gemeente, met oog en waardering voor de eigenheid en identiteit van scholen, samenwerking tussen voor- en vroegschoolse voorzieningen en het onderwijs, maar ook de samenwerking tussen het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs en het onderwijs dat daarop volgt. Zeker als het gaat om kwetsbare jongeren. Dit kan door bijvoorbeeld de inzet van vrijwillige mentoren.

Daarnaast wil de ChristenUnie dat onderwijs, overheid en arbeidsmarkt meer samenwerken. Dat kan door actief de samenwerking te zoeken, en bijvoorbeeld doordat de gemeente in haar aanbesteding aan plaatselijke inschrijvers opneemt dat stageplekken worden mogelijk gemaakt.

- De ChristenUnie wil dat de gemeente binnen de arbeidsmarktregio inzet op een goede onderlinge aansluiting van onderwijs, overheid en bedrijfsleven in de gemeente Huizen. Hierbij is er vooral aandacht voor arbeidsmarktrelevante vmbo- en mbo-opleidingen.
- In Huizen krijgen kwetsbare jongeren uit het (speciaal) onderwijs de juiste begeleiding naar een waardevolle plek in onze samenleving.
- De gemeente stimuleert dat op iedere basisschool binnen een klas of groep leerlingen met een complexe ondersteuningsvraag onderwijs kunnen volgen.
- De ChristenUnie wil dat er bij huisvesting van onderwijs aandacht is voor duurzaamheid, een goed binnenklimaat, en voldoende groen en speelmogelijkheden op de schoolpleinen.
- De ChristenUnie wil dat de maatschappelijke stages voor middelbare scholieren blijven bestaan. Ze zijn van groot belang voor burgerschapsvorming van jongeren en dienen gekoppeld te worden aan lesprogramma's op school.

- De ChristenUnie wil dat Huizen stageplaatsen bij de gemeentelijke organisatie beschikbaar stelt voor jongeren uit onze eigen gemeente.
- De ChristenUnie wil dat het schoolzwemmen op de Huizer basisscholen blijft bestaan. Er moet extra aandacht zijn voor kinderen van statushouders.
- Ieder kind in Huizen moet het zwemdiploma kunnen halen. Wanneer dit niet mogelijk is om financiële redenen, dan moeten de ouders/opvoeders contact zoeken met de gemeente.
- Het integraal huisvestingsplan scholen is geactualiseerd. De komende jaren staan we voor de uitdaging om scholen te verduurzamen en up-to-date te brengen. Bij de herontwikkeling van het Holleblok kijken we nadrukkelijk naar de verwachte ontwikkeling van alle scholen in Huizen en kijken we of er clusterkansen zijn. We zorgen ook dat er een financieel plan komt om het hele integraal huisvestingsplan uit te voeren.
- De ChristenUnie wil dat hoogbegaafdheid ruim aandacht krijgt en dat leerontwikkeling van deze jongeren centraal staat.
- De ChristenUnie ziet voor de gemeente een stimulerende, en waar nodig faciliterende, rol om projecten te ondersteunen op het vlak van het bevorderen van leesvaardigheid; het voorkomen van pesten; het versterken van gelijke kansen voor iedereen. Het is belangrijk dat ouders van deze mogelijkheden gebruikmaken.
- We stimuleren groene schoolpleinen. Kinderen vinden een groen schoolplein leuker, mooier en prettiger, zijn geconcentreerder, rustiger, bewegen meer, zijn meer in contact met de natuur en hebben een meer uitdagende speelomgeving. Daarnaast draagt een groen schoolplein bij aan vermindering van wateroverlast, hittestress en is het goed voor de biodiversiteit.

In Huizen willen we dat elk kind, iedere jongere en elk gezin de kans krijgt om te bloeien. Dat begint bij een liefdevolle thuissituatie, goede zorg wanneer dat nodig is en onderwijs dat recht doet aan wie een kind is. De ChristenUnie staat voor een gemeente die gezinnen ondersteunt, jongeren ziet en scholen ruimte geeft om hun unieke bijdrage te leveren. Zo bouwen we aan een dorp waar kinderen met vertrouwen opgroeien, ouders gesteund worden en ieder mens de kans krijgt om tot bloei te komen.

Hoofdstuk 5

Veiligheid

Voor de bloei van Huizen: samen bloeien

De ChristenUnie staat op voor een weerbare samenleving als beste voorbereiding in een wankele wereld. In de toenemende zorgen over veiligheid door globalisering is de oplossing niet 'ieder voor zich', maar kan een samenleving waarin mensen naar elkaar omzien het verschil maken. Iedere samenleving kent bronnen van geborgenheid, een straat, een wijk, een buurthuis, een vereniging of de kerk. Zij kunnen hoekstenen zijn van sociale veiligheid, van vertrouwen voelen, houvast en zingeving bieden. Daarin investeren is hard nodig in onze geïndividualiseerde samenleving.

Naast wat de samenleving zelf kan doen, heeft de overheid de taak om inwoners zo goed mogelijk te beschermen en criminaliteit te bestrijden. We horen van inwoners van Huizen dat ze sociale veiligheid belangrijk vinden. Dit betekent dat er actief ingezet moet worden op de bestrijding van straatintimidatie en relatiegeweld zoals femicide, (seksueel) grensoverschrijdend gedrag, stalking en huiselijk geweld. Bewoners wijzen op het belang van handhaving.

Elke buurt of wijk heeft een eigen aanpak nodig en inwoners moeten betrokken zijn bij het opstellen daarvan. Veilige en leefbare buurten ontstaan wanneer mensen naar elkaar omzien. In samenwerking met de wijkagent als het directe aanspreekpunt voor inwoners. Voor veiligheid is samenwerking tussen allerlei partijen van groot belang. Dit gaat niet vanzelf, de gemeente moet daarin het voortouw nemen.

Drank, drugs en gokken maken veel kapot in mensenlevens. Het kan niet de bedoeling zijn dat door verslaving de menselijke waardigheid verloren gaat. De ChristenUnie wil verslaving en drugsproblematiek bestrijden, inclusief hennepkwekerijen en drugslabs. We willen voorkomen dat jongeren in de criminaliteit belanden en we bestrijden ondermijning.

Mensenhandel betekent per definitie het uitbuiten van mensen. Daarbij worden dwang, misleiding en machtsmisbruik toegepast. De ChristenUnie wil dat onze gemeente zich, in samenwerking met andere gemeenten en organisaties, actief inzet tegen deze ernstige en complexe vorm van criminaliteit.

Radicalisering vormt een bedreiging voor de manier waarop wij in Nederland in vrijheid en veiligheid leven. Dit ontstaat als personen of groepen opvattingen ontwikkelen die haaks staan op de democratische rechtsorde en bereid zijn daar in de praktijk consequenties aan te verbinden. Naast het beschermen van de samenleving als geheel heeft de overheid ook een taak bij het beschermen van de individuele (minderjarige) inwoner. Het weerbaar maken van individuen tegen radicaal gedachtegoed werkt preventief. Vooral jongeren die op zoek zijn naar hun plek in de samenleving zijn kwetsbaar.

5.1 Een veilige samenleving

Ook bij de aanpak van veiligheidsproblemen toont de ChristenUnie haar hart voor de samenleving. Hard waar het moet, zacht waar het kan, maar altijd met een hart. De ChristenUnie heeft aandacht voor slachtoffers en hun omgeving en stimuleert een effectieve, op herstel gerichte aanpak van daders.

De ChristenUnie wil dat de politie dicht bij mensen staat. Daarom willen we de wijkagent terug op straat. Ook wil de ChristenUnie dat er een duidelijk zichtbare politiepost blijft in Huizen, waar inwoners laagdrempelig terecht kunnen, ook buiten kantooruren.

De gemeente Huizen hanteert een integraal veiligheidsbeleid, dat gebaseerd is op onderzoek en ervaringen in de verschillende wijken. De ChristenUnie wil dat het integraal veiligheidsplan ook aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

De inzet van de brandweer moet gewaarborgd blijven, juist ook met het oog op een mogelijke fusie van de Veiligheidsregio's. De steeds striktere regels ten aanzien van de vrijwillige brandweer mogen er niet toe leiden dat er straks geen vrijwillige brandweer meer is.

- De ChristenUnie wil dat er een fysiek toegankelijke en zichtbare politiestation blijft in Huizen, die ook buiten kantooruren (van 7.00 tot 23.00 uur) laagdrempelig bereikbaar is voor inwoners.
- De wijkagent is zichtbaar en bereikbaar voor bewoners van de wijk. Er zijn bij voorkeur twee wijkagenten per wijk beschikbaar. Het aantal wijkagenten gaat van vijf naar minstens acht. De wijkagent vervult een centrale rol in het bevorderen van de veiligheid in de wijk, onder andere door het aansturen van agenten en boa's.
- De boa's moeten toereikend op hun taak voorbereid zijn en daarvoor uitgerust.
- Burgers worden betrokken bij de veiligheid in hun directe omgeving door middel van Burgernet en buurtpreventie-apps.
- De inbreng van inwoners wordt (eventueel per wijk) meegenomen bij het opstellen van het veiligheidsplan en de prioriteiten daarin. Veiligheid moet een vast punt bij de wijkgesprekken van het college zijn.
- Minstens één keer per jaar moet er overleg zijn tussen gemeenteraad, burgemeester, politie en openbaar ministerie waarin verslag wordt gedaan van de resultaten, de inzet van mensen en middelen, onderlinge samenwerking, aanrijtijden en dergelijke van politie, brandweer en ambulances. De gemeenteraad moet een stevige vinger aan de pols houden bij beleid dat naar de veiligheidsregio's is verplaatst.
- De burgemeester zorgt voor lage drempels voor het doen van (anoniem) aangifte en voor goede terugkoppeling door de politie. De gemeente brengt de mogelijkheid om anoniem aangifte doen beter onder de aandacht.
- Er is een actieplan voor groepsaankomst in wijken waar groepen jongeren georganiseerd overlast veroorzaken. Toezicht en handhaving en tegelijk perspectief bieden zijn uitgangspunten. Jongerenwerkers, boa's en politie, maar ook ouders spelen hier een belangrijke rol in.
- Indien nog niet aanwezig, worden er convenanten opgesteld, zodat informatie veilig en volgens de regels kan worden uitgewisseld tussen de betrokken netwerkpartners, met inachtneming van privacyregels.
- De kosten van vandalisme worden verhaald op de ouders. De gemeente publiceert regelmatig de resultaten hiervan en de omvang van de schade ten gevolge van vandalisme door een 'vandalismemeter'.
- Wijkplatforms (onder andere Haven 5) en overheidsinstellingen (politie, boa's) houden de gemeente op de hoogte van wat er speelt in Huizen. Belangrijk is deze instellingen te faciliteren.
- Cameratoezicht is een prima middel, maar de ChristenUnie wil dit beperkt (proportioneel) toepassen en inbedden in goede wetgeving (privacy).
- De ChristenUnie wil dat Huizen ruimte biedt aan organisaties die opvang en ondersteuning bieden aan (ex)gedetineerden.
- We zetten ons in voor het terugdringen van geweld tegen medewerkers met een publieke taak (politie, brandweer, werkers in de gezondheidszorg, gemeentemedewerkers)
- De vrijwillige brandweer blijft een belangrijk onderdeel van het brandweerkorps. De huisvesting van de (vrijwillige) brandweer dient verbeterd te worden.

5.2 Bescherming van mensen

Mensen zijn te waardevol om zich te verliezen in verslavingen aan alcohol, roken, drugs, seks en/of gokken. De ChristenUnie wil dat preventie in het lokale gezondheidsbeleid een belangrijke plek krijgt. Deze is niet alleen gericht op alcohol en softdrugs maar ook op gameverslaving en het gebruik van synthetische drugs. De opkomst en acceptatie van het gebruik hiervan is zorgelijk. De risico's van het gebruik zijn groot. Voorlichting op scholen en bij feesten moet vooral gericht zijn op preventie en pas dan op het veilig gebruik en controle ervan.

De ChristenUnie wil geen coffeeshops in Huizen en wil het gebruik van drugs actief tegengaan en streng optreden bij overlast. De ChristenUnie is tegen het zelf telen van wiet door gemeenten en is geen voorstander van experimenten hiermee in Huizen. Wiet is en blijft een verboden middel. Door het wietgebruik wel te gedogen geeft de overheid een dubbele boodschap af.

Tegen illegale hennepkwekerijen wordt hard opgetreden. Growshops worden niet toegestaan. De gemeente moet meer doen tegen het toenemende gebruik en de groeiende acceptatie van synthetische drugs. Het dumpen van drugsafval levert enorme milieuschade op en gaat gepaard met illegaliteit en criminaliteit.

Handhaving van de Drank- en Horecawet vraagt om voldoende beschikbare en goed geschoolde handhavers. Wij vragen extra alertheid op de handhaving van leeftijdsgrenzen. De ChristenUnie wil dat de strijd tegen drankmisbruik gevoerd wordt samen met scholen, ouders, kerken, verslavingszorg, horeca, politie, sportverenigingen en andere betrokkenen. Het vaststellen van sluitingstijden van horeca is lokaal maatwerk. Belangrijk daarbij is een totaalpakket aan afspraken met horeca, politie, hulpverlening en omwonenden.

- Vestiging van een casino en gokhal wordt voorkomen.
- De gemeente organiseert (zo nodig samen met andere gemeenten) voldoende toezichtcapaciteit voor de Drank- en Horecawet. De gemeente gebruikt hiervoor regelmatig 'mystery guests'.
- De gemeente zorgt voor voorlichting over drank en drugs op scholen en in jongerencentra.
- De gemeente zet zich samen met maatschappelijke partners in voor de preventie van alcohol- en middelenmisbruik. Niet alleen gericht op de jeugd, maar ook op volwassenen.
- *Happy hours* in de horeca en reclamestunts voor alcoholische dranken worden via convenanten of via de APV (algemene plaatselijke verordening) aan banden gelegd.
- De gemeente Huizen maakt zich in de regio/provincie sterk voor een taskforce drugs om druggerelateerde criminaliteit en overlast aan te pakken.
- De gemeente zet in op handhaving van het verbod op het gebruik van lachgas in de openbare ruimte.
- Huizen zet zich in om de doelstellingen van zowel het landelijk als het lokaal Preventieakkoord te behalen.
- Illegale bewoning en verkeerd gebruik van woningen wordt teruggedrongen (bijvoorbeeld ten behoeve van prostitutie, verspreiden van drugs, het kweken van hasj/hennep; mensenhandel).

Prostitutie

Prostitutie is mensonwaardig en gaat in tegen Gods bedoeling met seksualiteit. Criminaliteit, mensenhandel, uitbuiting, eenzaamheid en andere sociale problemen zijn de schrijnende werkelijkheid achter de schone schijn. Wij willen dat de gemeente zorg draagt voor voldoende hulp- en uitstapprogramma's voor prostituees. Regelmatige prostitutiecontrole is nodig om schrijnende situaties op te sporen, te handhaven en om hulp (via een uitstapprogramma) te kunnen bieden.

Onder jongeren spelen *sexting* en *grooming* een steeds grotere rol. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat ouders en scholen samen optrekken als het gaat om voorlichting en hulpverlening.

Met de verschuiving van prostitutie van de clubs en bordelen naar het thuiswerken en via internetdiensten aanbieden, neemt de onzichtbaarheid van de prostitutiebranche toe en daarmee ook het risico op illegaliteit, uitbuiting en mensenhandel. De ChristenUnie wil daarom nieuwe afspraken maken over preventie, opsporing, zorg en samenwerking.

Voor exploitanten moet ondernemen in deze sector zo moeilijk mogelijk gemaakt worden. Daartoe komt er een *one-strike-you're-out*-beleid. Na de 'out' wordt een pand herbestemd door de raad.

- Huizen is in regionaal verband actief met uitstapprogramma's voor prostituees (met name in clubs of zelfstandig werkend) ook als het Rijk daar geen middelen voor beschikbaar stelt.
- De ChristenUnie wil in de (veiligheids)regio aandacht voor het tegengaan van de vestiging van seksinrichtingen (clubs of zelfstandig werkend).
- De gemeente Huizen zorgt voor een veilige opvang voor slachtoffers van pooierboys, pooiers en mensenhandelaren.
- Wijkteams/professionals volgen een training om pooierboysituaties en gevallen van mensenhandel (thuisprostitutie) in de wijk te herkennen en maken afspraken met de politie over handhaving, melding en begeleiding.
- Op scholen en in jongerencentra wordt, zowel aan de ouders als aan jongeren, voorlichting gegeven over sexting, grooming en pooierboys.

Mensenhandel en uitbuiting

Mensenhandel komt niet alleen in de prostitutie voor maar ook in de horeca, de agrarische sector en in productiewerk in de vorm van economische uitbuiting. Alle mogelijkheden om mensenhandel en uitbuiting tegen te gaan, moet de

gemeente benutten. Dat betekent dat de verschillende gemeentelijke diensten goed samenwerken en alert zijn op signalen van mensenhandel en daarbij samenwerken met de partners zoals de politie en het openbaar ministerie (OM).

5.3 Bescherming van de samenleving

De gemeente werkt aan het terugdringen van ondermijnende criminaliteit. Feitelijk is elke criminaliteit ondermijnd. Maar de focus in dezen ligt op criminaliteit die verweven is met de bovenwereld, zoals drugscriminaliteit en het daarmee verbonden geweld.

Ondermijnd is ook het verspreiden van desinformatie, wat ertoe kan leiden dat mensen zich afkeren van de samenleving en van democratische waarden.

Gemeenten moeten zich bewust zijn van de invloed van grootschalige criminele organisaties. Criminelen gebruiken vastgoed om crimineel verkregen gelden wit te wassen. Door een oplettende houding van gemeentebesturen kunnen wij deze ontwikkelingen op het spoor komen. Bijvoorbeeld door aandacht te schenken aan het gebruik van winkelpanden (kap- en massagesalons) of horecapanden die aanwezig zijn op een manier die nauwelijks rendement kan opleveren. De gemeente werkt nauw samen met de RIEC (Regionale Informatie- en Expertise-Centra).

- De gemeente Huizen komt met een plan van aanpak ondermijning ter bestrijding van verwevenheid boven- en onderwereld en daarmee aanpakken van de georganiseerde (grootschalige) criminaliteit.
- De ChristenUnie is er voorstander van de wet Bibob (bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur) gericht en zo veel mogelijk in te zetten.
- De gemeente betreft de inwoners actief bij het herkennen van (vermoedens van) ondermijnende activiteiten en het melden hiervan.
- Een integer en weerbaar lokaal bestuur en ambtenarenapparaat, zoals verwoord in de Gedragscode Ambtelijke Integriteit, maakt deel uit van de aanpak van ondermijning.

Radicalisering

Radicalisering vormt een bedreiging voor de manier waarop wij in Huizen in vrijheid en veiligheid leven. Het kan levens verwoesten, drijft families tot wanhoop en laat professionals soms verslagen achter. Radicalisering ontstaat als personen of groepen opvattingen ontwikkelen die haaks staan op de democratische rechtsorde en bereid zijn daar in de praktijk consequenties aan te verbinden.

De gemeente zet, daar waar mogelijk, in op het terugdringen van complotdenken en radicaliserende meningen door middel van scholing en voorlichting. Scholen worden daartoe gefaciliteerd en financieel ondersteund. Ook organiseert de gemeente zelf voorlichting door onder anderen wijkagenten en boa's.

Naast het beschermen van de samenleving heeft de overheid een taak bij het beschermen van de individuele (minderjarige) burger. Aanpak van radicalisering bestaat daarom tegelijk uit het weerbaar maken van individuen, met name jongeren, tegen radicaal gedachtegoed.

- In Huizen is er een integraal beleid om radicalisering tegen te gaan.
- De gemeente is alert op de terugkeer van geradicaliseerde personen en onderneemt adequate actie.
- Waar nodig werkt de gemeente actief samen met de AIVD (Algemene Inlichtingen- en VeiligheidsDienst) en de NCTV (Nationaal Coördinator Terrorisme en Veiligheid), dit met inachtneming van de grondwet en de daaruit voortvloeiende regels. Voorafgaand kan zij advies inwinnen bij de nationale ombudsman.

5.4 Speciale aandacht voor kindermishandeling en huiselijk geweld

Kinderen hebben het recht om veilig te zijn, om beschermd te worden tegen mishandeling. Niet alleen kinderen maar ook ouderen en (ex-)partners zijn dagelijks slachtoffer. Verder wil de ChristenUnie een plan van aanpak voor eergelateerd geweld en genitale verminking. Voor slachtoffers van huiselijk geweld moet er passende hulp en/of een veilige opvang zijn. Opvang is het liefst op een plek waar alle hulp onder één dak geboden kan worden.

- In Huizen wil de ChristenUnie een integrale aanpak van de gemeente en samenwerkingspartners op het gebied van eengerelateerd geweld en genitale verminking.
- De gemeente stemt met primaire zorgverleners, zoals verloskundigen en huisartsen, af hoe al tijdens de zwangerschap screening kan plaatsvinden op hoog-risicosituaties.
- Consultatiebureaus (CJG/JGZ) bieden begeleiding aan in het omgaan met huilgedrag van baby's.
- De ChristenUnie blijft zich onverminderd inzetten voor het terugdringen van kindermishandeling door aandacht voor preventie en voor het versterken van de interactie tussen kind, primaire zorgverleners, onderwijs, wijkteam en Veilig Thuis.
- Veilig Thuis, het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling, moet laagdrempelig bereikbaar zijn en bekend bij alle inwoners.
- Ouderenmishandeling krijgt de komende periode meer aandacht. Hiervoor overlegt de gemeente met mantelzorg- en ouderenorganisaties.
- Huiselijk geweld, geweld tegen vrouwen en zeker femicide, zijn onderwerpen waar wij als ChristenUnie alles aan willen doen om dat te voorkomen. Aanpak van dit probleem zal moeten plaatsvinden met netwerkpartners, zoals politie en Veilig Thuis. Iedereen heeft recht op bescherming en veiligheid.

Hoofdstuk 6

Meedoen op de arbeidsmarkt en in de samenleving

Voor de bloei van Huizen: samen bloeien

We willen een samenleving waarin we omzien naar elkaar, waar iedereen de kans krijgt om volwaardig mee te doen. Werk is daarbij een belangrijke pijler: het geeft niet alleen een inkomen, maar ook eigenwaarde en een plek in de gemeenschap. Ons werk is de plek waar talent en verantwoordelijkheid tot hun recht komen. De ChristenUnie Huizen wil een economie waarin arbeid loont, waarin werkenden voldoende verdienen om rond te komen en waarin mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, door welke oorzaak ook, meedoen. We zetten in op een inclusieve arbeidsmarkt, eerlijke lonen en goede begeleiding voor wie (opnieuw) aan het werk wil.

Maar niet alleen werk zorgt voor zingeving en meedoen in de samenleving. De ChristenUnie vindt het belangrijk te benadrukken dat mensen meer zijn dan alleen hun verdienvermogen. Vrijwilligerswerk of op een andere manier participeren in de samenleving, bijvoorbeeld door (arbeidsmatige) dagbesteding, is heel waardevol, zowel voor het eigen welbevinden als voor de maatschappij. De ChristenUnie zet zich ervoor in om deze inwoners zo goed mogelijk te ondersteunen. Met het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap is een inclusieve samenleving dichterbij gekomen. Maar de ChristenUnie wil verder. Mensen met een beperking moeten mee kunnen doen en ook daarvoor wil de ChristenUnie zich vol inzetten

Tegelijkertijd weten we dat armoede en schulden een enorme impact hebben op mensen en hun gezinnen. We leven in een welvarend dorp in één van de rijkste landen ter wereld, maar ook in Huizen is armoede en lukt het niet iedereen om het hoofd boven water te houden. De ChristenUnie vindt dat niemand in Huizen aan zijn of haar lot mag worden overgelaten. De ChristenUnie Huizen kiest voor een barmhartig en rechtvaardig armoedebeleid, dat makkelijk vindbaar is en eenvoudig aan te vragen. Op deze manier krijgen mensen de hulp die ze nodig hebben.

We willen dat werken altijd meer oplevert dan een uitkering, maar ook dat niemand in ons land in armoede hoeft te leven. Daarom pleiten we voor een eerlijke verdeling van lasten, gerichte inkomensondersteuning en betere hulp bij het voorkomen en oplossen van schulden. Omdat we willen dat ons beleid een antwoord is op de vraag van onze inwoners, kiest Huizen ervoor om eerst in gesprek te gaan met haar inwoners over de vragen: “Wanneer ervoeren jullie bestaansonzekerheid?” en “Wat had je toen nodig?”. Op basis van deze uitkomsten ontwikkelt Huizen nieuw armoedebeleid.

6.1 Meedoen op de arbeidsmarkt

Ook in Huizen zijn er mensen die geen baan hebben en voor wie het in meer of mindere mate moeilijk is (betaald) werk te vinden. Er zijn daarnaast te veel mensen die ondanks een baan dichtbij of zelfs onder de armoedegrens leven.

De gemeente stimuleert het bedrijfsleven om zich samen met het (beroeps)onderwijs actief in te zetten voor goede aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt op korte en middellange termijn.

Voor mensen met beperkingen moet het vanzelfsprekend zijn dat ook zij de mogelijkheid krijgen om hun talenten in te zetten, of dat nou betaald of via vrijwilligerswerk is. De gemeente geeft hier zelf het goede voorbeeld in en stimuleert bedrijven hier ook actief in. Misbruik van ‘gratis werk’ (zoals werkervaringsplaatsen) dat ten koste gaat van reguliere arbeidsplaatsen moet worden aangepakt. Re-integratietrajecten die de kansen op betaald werk aantoonbaar verhogen moeten juist worden gestimuleerd.

Met de Participatiewet is de rol van het SW (sociale werkvoorziening)-bedrijf veranderd. Dit vraagt een zorgvuldig proces waarbij de expertise niet verloren mag gaan. Tegelijk zijn gemeenten verplicht beschut werk te bieden. De ChristenUnie is voor coöperatieve samenwerking tussen sociale werkplaats en werkgevers.

Voor nieuwkomers is het voor een goede integratie van belang dat zij snel aan de slag kunnen. Ook hier geldt: hoe eerder, hoe beter. Aan vluchtelingen wordt maatwerk geboden om een opleiding te volgen, een leerwerktraject te doen of stage te lopen.

- De gemeente neemt, in samenwerking met het bedrijfsleven, verantwoordelijkheid voor voldoende participatiebanen en werkervaringsplekken.
- De gemeente zoekt in samenwerking met het bedrijfsleven naar kwalitatief goede en voldoende beschutte werkplekken.
- De ChristenUnie vindt dat de gemeente heel zorgvuldig moet omgaan met het vragen van een tegenprestatie. Het is belangrijk dat daarbij zoveel mogelijk wordt ingezet op het aansluiten bij de eigen kennis en talenten van mensen. De tegenprestatie mag niet ten koste gaan van regulier werk, en ook mantelzorg geldt als tegenprestatie.
- De ChristenUnie wil dat er aparte aandacht is voor reïntegratie van 55-plussers omdat deze groep een andere aandacht vraagt.
- De gemeente schakelt het bedrijfsleven in en daagt hen uit statushouders in dienst te nemen.
- Ondernemers en bedrijven die aantoonbaar succesvolle (re)ïntegratietrajecten (leerwerktrajecten) bieden, worden beloond.
- Het werk van Tomin is waardevol voor de regio. SW'ers vinden er een plek en er worden leerwerktrajecten aangeboden. Hoe de toekomst van Tomin er uit ziet, is op dit moment onzeker. Voor de ChristenUnie staat voorop dat we zorg dragen voor de SW-mensen die daar – vaak met veel plezier en al jarenlang – werken.
- Een lokaal sociaal ontwikkelbedrijf: de ChristenUnie staat positief tegenover het ontwikkelen van een lokaal sociaal ontwikkelbedrijf dat als doel heeft mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te helpen (weer) aan het arbeidsproces deel te nemen.
- De gemeente stimuleert het bedrijfsleven om zich samen met het (beroeps)onderwijs actief in te zetten voor een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, zowel op de korte als middellange termijn.
- De gemeente zet zich extra in om mensen met psychische klachten aan het (vrijwilligers-)werk te krijgen.
- In Huizen komt er maximale ruimte voor alternatieve reïntegratietrajecten en vormen van regelarme bijstand. Bijvoorbeeld door regelluwe zones in te stellen, parttimewerk te doen, duidelijk beleid voor giften en bijverdiensten, en door het mogelijk te maken een eigen bedrijfje of onderneming te starten met behoud van een uitkering.
- In Huizen zijn we alert op arbeidsdiscriminatie op welke grond dan ook.

6.2 Schuldhulp en bestaanszekerheid

Een bloeiend Huizen laat niemand achter. Steeds meer mensen hebben moeite om de eindjes aan elkaar te knopen. De ChristenUnie wil dat de gemeente zich inzet voor bestaanszekerheid en menswaardige armoedebestrijding. Dat betekent: preventie, vroegtijdige signalering van schulden, persoonlijke begeleiding en ruimte voor maatwerk. Gemeente, kerken en maatschappelijke organisaties moeten elkaar weten te vinden om inwoners écht te helpen.

Gezinnen met kinderen verdienen hierbij extra aandacht. Een vicieuze cirkel van achterstand, waarin armoede van generatie op generatie overgaat, moet zoveel mogelijk worden doorbroken. De ChristenUnie wil dat gezinnen optimaal gebruikmaken van de armoederegelingen. Dit is onderdeel van: één gezin, één plan en één regisseur, en er wordt een gezinsaanpak gehanteerd. Zo werken we aan een Huizen waar zorgen om geld niet in de weg staan van een leven dat tot bloei mag komen.

We zien dat met name jongeren extra kwetsbaar zijn door de invloed van sociale media, influencers en het gebruik van Buy Now Pay Later (BNPL) diensten. Ze proeven eerst het zoet van de aankoop, maar komen in de problemen wanneer het zuur van de betaling voor de deur staat (soms letterlijk via een deurwaarder). Een specifieke preventieve aanpak, met behulp van ervaringsdeskundigen, is in hun situatie nodig. De ChristenUnie Huizen wil dat de gemeente zich hiervoor inzet.

- Er moet doelgerichte en laagdrempelige voorlichting over geld en budgetbeheer aangeboden worden op ontmoetingsplekken in de wijken. We hebben daarbij in het bijzonder aandacht voor jongeren.

- De gemeente spreekt met woningcorporaties en energieleveranciers af dat betalingsachterstanden tijdig worden gemeld en er pas tot (dreigen met) afsluiting of huisuitzetting wordt overgegaan nadat eerst actief hulp is aangeboden, zeker bij gezinnen met kinderen.
- De gemeente kijkt ook kritisch naar het eigen gedrag als schuldeiser.
- Voor mensen met een laag inkomen en voor minima wordt een collectieve zorgverzekering bedongen, met een aantrekkelijk tarief en scherpe randvoorwaarden, zoals o.a. een compensatie van of meeverzekerd eigen risico.
- Ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid kosten geld. De gemeente Huizen zorgt ervoor dat minima mee kunnen doen en profiteren van een lagere energierekening.
- De ChristenUnie wil dat voorzieningen voor hulp en financiële ondersteuning beter bekend zijn bij de doelgroep.
- De toegang tot preventief budgetbeheer voor kwetsbare groepen wordt zo laagdrempelig mogelijk gemaakt.
- Onder andere aan scholen en sportverenigingen wordt gevraagd alert te zijn op signalen van armoede bij kinderen en deze te melden bij het loket maatschappelijke zaken van de gemeente Huizen.
- We zorgen voor een compensatieregeling voor chronisch zieken en mensen met een beperking.
- Bij regelingen voor minima moet de gemeente rekening houden met de groep die qua inkomen net boven de bijstandsnorm zit.
- Voor gezinnen met lage inkomens is het kindarrangement een waardevolle manier om ouders de keuzemogelijkheid te geven naar inzicht vergoedingen of producten aan te vragen die voor hun kind goed zijn.

Schulden

Schulden mogen geen gevangenis zijn. Mensen die in financiële problemen raken, moeten snel en effectief geholpen worden. Dat betekent een eenvoudige en toegankelijke schuldhelpverlening, een sociale incasso-aanpak en betere bescherming tegen schulden. Om te voorkomen dat voor zowel mensen zelf, als ook voor schuldeisers en samenleving, de gevolgen van schulden zich in rap tempo opstapelen moet de gemeente snelle en toegankelijke schuldhelpverlening bieden. De gemeente Huizen vermijdt ingewikkelde bureaucratie.

Het hebben van schulden levert veel stress op en leidt vaak tot geestelijke en lichamelijke klachten. De aanpak van schulden heeft dus haast. In de situatie waarin mensen wel willen, maar niet kunnen betalen, willen we dat de gemeente Huizen sociaal gaat incasseren. Bij het ontstaan van betalingsachterstanden kijkt de gemeente naar de situatie van de persoon; maatwerk dus. We gaan altijd uit van vertrouwen. We bieden hulp bij het herstellen van een fout of organiseren een betalingsregeling.

En hoewel wij het liefst een samenleving zouden zien waarin voedselbanken niet nodig zijn, zijn wij dankbaar voor het kostbare werk dat zij doen. Ook zij mogen op onze steun rekenen, bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van een locatie of vervoermiddel.

- We werken met het principe: één schuldenaar, één regisseur.
- Na aanmelding moet iemand binnen twee weken bij de schuldhelpverlening terecht kunnen.
- De wachttijden worden zoveel mogelijk benut. Bijvoorbeeld door mensen 'huiswerk' te geven, maar ook actief samen te werken met partners als Schuldhelpmaatje, Humanitas, maatschappelijk werk, de Voedselbank of de diaconie.
- De gemeente maakt als regisseur concrete afspraken met deze partners om de hulp te stroomlijnen en biedt daarin ondersteuning aan. Dat kan zijn financieel, maar ook in praktische zin, in de aansturing of in kennisoverdracht.
- Vroegsignalering van (dreigende) schulden wordt (nog) beter uitgenut, dat wil zeggen dat de gegevens die daaruit komen beter worden vertaald naar 'schuldsituaties': betere begeleiding van de mensen door de gemeente en (bij gebleken schuldsituaties) een warme overdracht naar helpverlenende organisaties.
- In Huizen werken we met incassobureaus en deurwaarders die aangesloten zijn bij het landelijk keurmerk met betrekking tot sociaal incasseren.
- In Huizen maken we een plan waarin werkgevers die te maken hebben met werknemers met schulden, in samenwerking met de gemeente hun werknemers kunnen ondersteunen.
- In Huizen realiseren we ook schuldhelp voor zzp'ers en bieden we hun ruimhartige bbz-kredieten aan.

- De gemeente Huizen zet in op het aanbieden van saneringskredieten aan mensen met problematische schulden: schulden worden afgekocht, er blijft maar één schuldeiser over. We benutten het landelijke Waarborgfonds als waarborg voor de saneringskredieten.
- Bij dakloosheid door huurschuld wordt gewerkt aan een gezamenlijke oplossing met woningcorporaties. Corporaties mogen zich niet als preferente schuldeiser opstellen. Gezinnen met kinderen die te maken hebben met (dreigende) dakloosheid, komen in aanmerking voor urgentie.
- In sommige gevallen moet het mogelijk zijn om schulden af te lossen door maatschappelijke inzet.
- We zijn alert op de kwaliteit van bewindvoering wanneer mensen in de schuldsanering zitten. Wanneer zij langer dan gebruikelijk in de schuldsanering zitten, komt de gemeente in actie om ervoor te zorgen dat het saneringstraject binnen de afgesproken termijn wordt afgerond.
- We onderzoeken of we een schuldenvrij jaar kunnen introduceren voor mensen met schulden. Mensen die al jarenlang trouw aflossen of in schrijnende situaties verkeren, worden in een schuldenvrij jaar tijdelijk verlost van hun financiële lasten.
- We ontwikkelen een lokale inkeerregeling. Mensen krijgen drie jaar lang de tijd foutief doorgegeven informatie aan de gemeente te corrigeren zonder consequenties. Doel is dat mensen de gemeente durven te benaderen met hun vragen en om zorgmijding te voorkomen.
- De ChristenUnie zet zich in voor een positief bijstandsbeleid waarin mensen niet gezien worden als kostenpost, maar ondersteund worden om een bijdrage te leveren aan de buurt en de gemeente waar ze wonen.
- De ChristenUnie zet zich in voor bijstandsbeleid vanuit vertrouwen en de menselijke maat.
- In Huizen zetten we ons actief in om mensen die geen bijstand ontvangen, maar daar wel recht op hebben, te wijzen op de mogelijkheid van bijstand.

6.3 Meedoen met een beperking of afstand tot de arbeidsmarkt

Om iedereen in staat te stellen mee te doen in de maatschappij dienen voorzieningen voor iedereen toegankelijk te zijn.

- De gemeente zorgt dat haar gebouwen en voorzieningen goed toegankelijk zijn voor alle inwoners. Ook digitaal en sociaal moet de gemeente voor iedereen goed bereikbaar zijn.
- De openbare ruimte en het openbaar vervoer worden op zo'n manier ingericht dat mensen met een beperking zich thuis voelen in Huizen en zich er zelfstandig kunnen redden.
- De gemeente werkt aan het ontwikkelen én uitvoeren van een lokale inclusieagenda. De doelgroep wordt hier actief bij betrokken.
- De gemeente zorgt ervoor dat (gemeentelijke) evenementen toegankelijk zijn voor bezoekers met een beperking.
- De gemeente Huizen zoekt actief naar mogelijkheden om kinderen met een beperking te laten sporten.
- We gaan onderzoeken of er behoefte is aan een mobiliteethek, een plek waar mensen met een beperking mobiliteitshulpmiddelen kunnen lenen en uitproberen en waardoor sport voor deze groep bevorderd wordt.
- Huizen stelt een toiletnorm op, zodat er voldoende beschikbare toiletten aanwezig zijn in drukke voetgangers- en verblijfsgebieden. Om dit te bereiken stelt de gemeente ook de toiletten in gemeentelijke gebouwen open en overlegt met horeca en ondernemers.
- Het Huizer Toegankelijkheidspanel wordt door de gemeente bij ontwikkelingen in de openbare en digitale ruimte betrokken om te adviseren over goede toegankelijkheid. Daarnaast kan het panel ook zelfstandig en ongevraagd advies uitbrengen aan de gemeente over zaken die gaan over de toegankelijkheid in Huizen. Daarbij laat het panel zich niet beperken door budget waarbinnen een project moet plaatsvinden of regelgeving; het advies van de ervaringsdeskundigen is uitgangspunt.
- De gemeente brengt in kaart of het aanbod aan openbare gehandicaptenparkeerplaatsen nog voldoet.

Nieuwkomers doen ook mee

Nieuwkomers moeten zo snel mogelijk deel kunnen nemen aan (vrijwilligers)werk en participeren in verenigingen. Mogelijkheden om actief kennis te maken met en deel te nemen aan de maatschappij helpen nieuwkomers bij hun integratie. Initiatieven vanuit de samenleving die hiervoor georganiseerd worden, verdienen aanmoediging en ondersteuning. Belangrijk is tegelijk dat nieuwkomers leren dat de Nederlandse normen en waarden leidend zijn.

- Het gemeentebestuur maakt, in samenspraak met alle belanghebbenden (het COA, de IND, VluchtelingenWerk Nederland, maatschappelijke organisaties, scholen, kerken en bedrijfsleven), een lokaal beleidsplan voor snelle en efficiënte integratie van nieuwkomers.
- We zorgen dat werk en inburgeren makkelijk gemaakt wordt door avondlessen, flexibele schooltijden en contact tussen werkgever en taalschool. Inburgeren gaat verder dan taal en werk. Het gaat ook over onderdeel worden en voelen van de samenleving. Via beleid wordt hier ook toe aangemoedigd.
- Er komen Meedoen-balies bij het COA, we stellen al vroeg een PIP (Plan Inburgering en Participatie) op, en starten met de brede intake zodra de koppeling met de gemeente er is.
- Er is een inloospreekuur bij de gemeente voor iedereen met vragen (asielzoekers, statushouders, ondernemers en buurtbewoners). De gemeente faciliteert ondernemers, werkgevers, vrijwilligersorganisaties in de bureaucratie rondom het verstrekken van werk.
- Activiteiten vanuit de samenleving die taal en participatie van nieuwkomers bevorderen worden omarmd. De gemeente steunt (financieel) maatjesprojecten, omdat die bijdragen aan de kennismaking met onze waarden, cultuur en taal.
- Voor amv'ers wordt er in overleg met het COA en het lokale onderwijs een voorschoolprogramma op de opvanglocatie gestart.

Hoofdstuk 7

Wonen en ruimte

Voor de bloei van Huizen: ruimte om te bloeien

Ieder mens heeft ruimte nodig. Ruimte om te wonen, te werken, te reizen en te recreëren. Maar de ruimte is beperkt, belangen botsen. Natuur, stikstof, woningnood, klimaat en economie, produceren en consumeren, de keuzes van de ChristenUnie zijn ingegeven door het beschermen van het natuurlijk evenwicht dat God in de schepping heeft gelegd. Duurzaam ruimtegebruik is het uitgangspunt.

7.1 Ruimte om te wonen

Huizen kent een groeiende druk op de woningmarkt. Jongeren, starters, gezinnen en ouderen zoeken al jaren naar betaalbare woonruimte, terwijl de prijzen blijven stijgen. Wonen is geen luxe, maar een basisrecht. Daarom zetten wij ons in voor meer sociale en betaalbare woningen. Tegelijkertijd onderkennen we dat duurdere woningen waar senioren in gaan wonen, de doorstroming bevorderen.

Wonen gaat immers over zoveel meer dan stenen stapelen: het gaat over samenleven, over samenhang, over gemeenschappen in een straat, buurt of wijk. De ChristenUnie knokt voor de kansen van starters en jonge gezinnen, voor waardig wonen voor ouderen, voor betaalbaar en duurzaam wonen voor iedereen.

Een goed en betaalbaar huis in een prettige wijk, dat is voor ons allemaal belangrijk. De beschikbaarheid van de juiste woningen is helaas niet vanzelfsprekend. Er zijn lange wachtlijsten voor sociale huurwoningen, betaalbare koopwoningen zijn schaars en voor starters nauwelijks bereikbaar en de behoefte aan betaalbare huurwoningen in de vrije sector is groot.

De ChristenUnie wil dat de lokale overheid met toekomstgericht woningbeleid de woningmarkt stimuleert, zodat starters een steuntje in de rug krijgen, er voldoende passende huurwoningen zijn en er ruimte is voor particuliere (nieuw)bouw. Om doorstroming te bevorderen worden ouderen gestimuleerd en gefaciliteerd om van een grote, goedkope huurwoning naar een kleiner appartement te verhuizen. Dat kan met behulp van een wooncoach en/of huurgarantie, waarbij de huur op eenzelfde niveau blijft.

Woningen en appartementen zijn een primaire levensbehoefte. Woonruimte mag daarom geen onderdeel van speculeren of winstbejag zijn. Een leegstandsverordening, zelfbewoningsplicht en goede regels bij verkoop van woonruimte door woningcorporaties kunnen daar goede instrumenten voor zijn.

- Het woonbeleid van de gemeente Huizen moet gebaseerd zijn op de actuele vraag én op toekomstige ontwikkelingen. In de gemeentelijke woonvisie wordt daarom integraal naar de lokale woningmarkt gekeken en worden de noodzakelijke maatregelen beschreven. Woningcorporaties, wijkraden, huurdersverenigingen en gemeenten trekken voor wat de ChristenUnie betreft samen op bij de uitwerking van de lokale woonvisie.
- De gemeente Huizen ontwikkelt een visie op particuliere huur.
- Ter bevordering van de doorstroming zet de gemeente Huizen (op aanvraag) een wooncoach in.
- De gemeente Huizen voert een zelfbewoningsplicht in.
- De gemeente Huizen stelt een leegstandsverordening op.
- Aan verkoop van sociale huur- en koopwoningen worden voorwaarden verbonden, zodat deze woningen langdurig beschikbaar blijven als 'sociale woning'.
- Door een woonvisie met ambitieuze duurzaamheidsdoelstellingen voert de gemeente een integraal en duurzaam woonbeleid. Levensloopbestendige woningen zijn de norm.
- Indien mogelijk zet Huizen in op ruimte voor woonzorgprojecten maar ook voor meergeneratiewoningen, inclusieve wijken en hofjes.
- In de prestatieafspraken met de woningcorporaties wordt de volledige verduurzaming van de woningvoorraad opgenomen.
- Voor jongeren en jonge gezinnen dienen voldoende sociale huurwoningen beschikbaar te zijn.

- Woningen worden duurzaam gebouwd en de gemeente blijft inzetten op verduurzaming van bestaande woningen (nul-op-de-meter).
- Huizen biedt starters de mogelijkheid gebruik te maken van de starterslening en het starterscontract. Dit zijn goede instrumenten om (door)starters op de woningmarkt net dat zetje te geven om wel een woning te kunnen kopen en zo de doorstroming te bevorderen op de huizenmarkt.
- De duurzaamheidslening is in Huizen beschikbaar.
- Er wordt regionaal samengewerkt tussen gemeenten als het gaat om wachtlijstbeheer, nieuwbouw en studentenhuisvesting.
- In de gemeentelijke woonvisie komt de mogelijkheid van een verhuurdersvergunning.

Wonen anno nu voor jong en oud in Huizen

Onze senioren zijn waardevolle inwoners van Huizen. Maar ouderdom gaat soms gepaard met kwetsbaarheid en afhankelijkheid, op verschillende gebieden van het leven. Wonen is een van die gebieden die aandacht verdienen. Ouderen geven aan dat er behoefte is aan nieuwe woonvarianties die meer veiligheid bieden en ontmoeting bevorderen, aan woonmogelijkheden waar de zorg in de woonvorm of in de nabijheid ervan geboden wordt. We willen de (aanpassings)mogelijkheden die er al zijn voor ouderen in hun huidige woning beter onder de aandacht brengen en zo nodig maatwerk leveren.

- Huizen bouwt zo veel mogelijk levensloopbestendige woningen en wijken, ondersteund door een goede infrastructuur (sociaal-culturele activiteiten en zorgondersteuning).
- Samen met woningcorporaties, zorginstellingen en welzijnsorganisaties, waaronder ook kerken, stimuleren we woonvormen waarin ontmoeting en zorg dichtbij georganiseerd zijn.
- Renovaties worden door woningcorporaties aangegrepen om woningen levensloopbestendig te maken. Er komen afspraken met woningcorporaties om woningen geschikt te maken voor bewoners die zware of zwaardere zorg nodig hebben. Daarnaast verdienen ook trappenhuisen in appartementencomplexen aandacht: denk aan automatische deuren, trapliften, en liften.
- Eventuele belemmeringen in de regelgeving worden zo veel mogelijk weggenomen.
- Regels rondom splitsing van woningen worden opnieuw bekeken, zodat er in sommige situaties ruimte kan zijn voor het omvormen van een woning tot meerdere volwaardige woningen.
- Ouderen die een goedkope huurwoning verlaten voor een (duurder) appartement kunnen in aanmerking komen voor een huurgarantie-regeling.
- Woningeigenaren krijgen voorlichting over het levensloopbestendig maken van hun woning.
- De gemeente biedt de Blijvers- en Verzilverlening aan zodat particulieren hun woning makkelijker kunnen aanpassen. Dat willen we op zo'n manier doen dat de keuze voor doorstroming wordt bevorderd en alleen voor woningen met een nader vast te stellen maximale WOZ-waarde.
- Een wooncoach kan desgewenst geraadpleegd worden over het doorstromen naar een meer passende woning.
- We bieden ruimte aan nieuwe wooninitiatieven en woon(zorg)vormen die het gat vullen tussen zelfstandig wonen en een verpleegtehuis, zoals een 'knarrenhof' en paradijvogelwoningen.
- Er is aandacht voor sociale interactie, ruimte voor ontmoeting, bestrijding van eenzaamheid en bevordering van het veiligheidsgevoel.
- Er worden minimumeisen opgesteld voor ouderen.
- Er zijn voldoende aangepaste zorgwoningen, ook voor de groep jongvolwassenen met een psychiatrische achtergrond.

7.2 Ruimte voor toekomstige generaties

In Huizen is feitelijk geen ruimte voor grootschalige nieuwbouw. In de praktijk worden nu kleine, vrijkomende locaties ingezet voor nieuwbouw van eengezinswoningen of appartementengebouwen, vaak op plaatsen waar bedrijfsruimte vrijkomt of een maatschappelijke bestemming wordt ingezet. Om toch nieuwe woonruimte te creëren zoeken we vooral naar locaties waar transformatie kan plaatsvinden, zoals in bedrijfsruimtes en kantoren. Ook denken we aan herontwikkeling van kleine winkelcentra, zoals de Holleblok en de Kostmand, en deze uit te breiden met appartementen. Ook valt te denken aan creatieve oplossingen zoals tiny houses, flexwoningen en coöperatief wonen.

De ChristenUnie wil voorkomen dat door het invullen van allerlei kleine plekje Huizen verdicht en versteent, met name in het Oude Dorp. Maatschappelijke bestemmingen moeten ten behoeve van leefbaarheid en sociale voorzieningen behouden blijven. Bebouwen van structureel groen en groene recreatieve plekken zoals speeltuinen en parken binnen de gemeente dient te worden voorkomen.

De gemeente Huizen zal duidelijke keuzes moeten maken. Keuzes die we nu maken, hebben gevolgen voor de leefomgeving van toekomstige generaties. De gemeente heeft hierin een belangrijke regierol. Ruimtelijke ordening is echter bij uitstek het onderwerp waar burgers bij betrokken moeten worden, want het gaat tenslotte over de kwaliteit van de eigen leefomgeving.

- Om te kunnen voldoen aan de sociale huur- en sociale koopvraag in Huizen, dient ook de mogelijkheid van nieuwe bouwlocaties onderzocht te worden. Verantwoordelijkheid voor nieuwbouw en transformatie ligt ook bij de corporaties.
- Waar nog mogelijk bevorderen we de transformatie van kantoorgebouwen naar woningen. De gemeente heeft in deze vooral een rol in wijziging van bestemmingsplannen.
- In Huizen onderzoeken we de mogelijkheden voor 'duo-wonen': jongeren en senioren delen een te grote (senioren)woning, zodat jongeren een woonstart kunnen maken en er tegelijk sprake is van een bepaalde mate van ondersteuning voor de oudere(n).
- Maatschappelijke bestemmingen blijven behouden.
- We willen Huizen zo groen mogelijk houden.
- Bij transformatie of nieuwbouw moet ook ingezet worden op kleine wooneenheden.
- We bouwen nu niet op de Vista; de huidige plannen voorzien in voldoende mogelijkheden om aan de woonopgave te voldoen.
- De gemeente werkt de bevindingen van de woonconferentie verder uit.
- Jongerenconnectie wordt herontwikkeld, inclusief het creëren van jongerenwoningen.
- Hospice Huizen wordt ondersteund bij de realisatie van meer ruimte.
- De gemeente onderzoekt hoe de bebouwing aan de Graaf Wichman (gemeentehuis, bibliotheek, brandweer, politie, busstation) nader kan worden ontwikkeld en vernieuwd/verduurzaamd, inclusief de mogelijkheid tot het creëren van woningen en het behoud van voorzieningen.

Vluchtelingen en spoedzoekers

De gemeente moet de taakstelling voor huisvesting van statushouders halen, maar moet ook bewaken dat dit niet tot verdringing op de huizenmarkt leidt. Dit kan door (tijdelijk) extra huisvesting te realiseren, en door het verbouwen van bijvoorbeeld kantoorpanden tot woningen. De gemeente dient hier zo nodig actief het gesprek over aan te gaan met het provinciebestuur. 'Asielzoekerswijken' of 'vluchtelingenflats' zijn absoluut onwenselijk, daarom is spreiding belangrijk.

- De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid voor het, verspreid over de wijken, huisvesten van statushouders. Indien nodig worden er extra (tijdelijke) woningen of alternatieve woonvormen gerealiseerd.
- Er wordt onderzocht of leegstaand gemeentelijk vastgoed geschikt gemaakt kan worden (tijdelijke) huisvesting van vluchtelingen en spoedzoekers.

Woningcorporaties

Afspraken en doelen:

- Het percentage sociale huurwoningen in Huizen moet omhoog. Bij nieuwbouw wordt structureel een substantieel deel — minimaal 35%, en waar mogelijk meer — sociaal gerealiseerd.
- In prestatieafspraken met corporaties legt de gemeente aandacht voor beschikbaarheid van sociale huurwoningen, leefbaarheid in wijken, sociale koop, verduurzaming van de woningvoorraad en energieverbetering. Sociale woningen blijven voor langere tijd (20–25 jaar) als zodanig beschikbaar.

Samenwerking en innovatie:

- Woningcorporaties krijgen ruimte voor innovatieve, vraaggerichte en toekomstbestendige huisvesting binnen de kaders van de regionale en gemeentelijke woonvisie.
- Er is aandacht voor een goede verdeling over doelgroepen, ambitieuze duurzaamheidsdoelen en verantwoording aan de lokale samenleving.
- Corporaties spelen ook een rol op de koopmarkt via 'sociale koop'-constructies, waarmee de kloof tussen huren en kopen wordt verkleind.

- De gemeente onderzoekt of toetreding van andere corporaties naast De Alliantie kan zorgen voor meer dynamiek, maatwerk en versnelling.
- We zijn terughoudend met de verkoop van sociale huur- en koopwoningen op de vrije markt; deze moeten beschikbaar blijven voor de doelgroep.

7.3 Ruimte voor een leefbare en respectvolle omgeving

Iedereen wenst een leefomgeving waar het prettig wonen, werken en recreëren is. Daarvoor moet je goede afspraken met elkaar maken. De ChristenUnie vindt dat de inrichting van de ruimte moet aansluiten bij het eigen karakter van ons dorp en de omringende omgeving. Daarom is het belangrijk dat ruimtelijke beslissingen zo lokaal mogelijk worden genomen, met veel aandacht voor participatie van burgers, bedrijven en belangenorganisaties.

- In Huizen is er voldoende ruimte voor alle kinderen om te spelen, in speeltuinen, maar ook in bosjes om hutten te kunnen bouwen en in bomen te klimmen.
- Door een (beeld)kwaliteitsplan kan een gemeente samen met haar inwoners afspraken maken over de openbare ruimte.
- Het beheer van de openbare ruimte wordt duurzaam uitgevoerd, motorbladblazers worden geweerd.
- De gemeente geeft ruimte aan inwoners om hun wijk of straat in eigen beheer te onderhouden.
- We koesteren het dorps karakter van Huizen.
- De ChristenUnie vindt goed beheer en onderhoud belangrijk. Waar nodig worden onderhoudsachterstanden weggewerkt.
- De openbare ruimte moet toegankelijk en veilig zijn en uitnodigen tot ontmoeting en activiteiten. Daarom wil de ChristenUnie het sluiten en centreren van voorzieningen zoveel mogelijk voorkomen en kijken we komende periode in overleg met ouderen, verzorgingshuizen, welzijnsorganisaties en ouderenorganisaties of er plekken of situaties in de openbare ruimte zijn waar verbetering nodig is.

Begraafplaatsen

Een prettige leefomgeving omvat ook plekken van rust en herinnering, zoals onze begraafplaatsen. Deze moeten zorgvuldig worden onderhouden, zodat nabestaanden in een respectvolle en serene omgeving kunnen herdenken. Het onderhoud van paden, groen en monumenten is essentieel, met oog voor duurzaamheid en waardigheid. Tegelijkertijd is het belangrijk dat de kosten voor inwoners beheersbaar blijven, waarbij tariefstijgingen alleen worden doorgevoerd wanneer dat echt noodzakelijk is. De gemeente zorgt ervoor dat er voldoende middelen beschikbaar zijn om het onderhoud en beheer van deze gedenkplekken op een respectvolle manier te waarborgen. Zo blijven onze begraafplaatsen een waardige plek voor herinnering, die bijdraagt aan een aangename en zorgvuldige leefomgeving voor iedereen.

- De paden van de Nieuwe Begraafplaats worden vervangen.
- De voorzieningen op de begraafplaatsen moeten op niveau gebracht worden.
- We onderzoeken de mogelijkheden om zonder hogere tarieven meer inkomsten te genereren.
- We kijken of we natuurbegraven mogelijk kunnen maken.

Hoofdstuk 8

Duurzaamheid, energie en klimaat

Voor de bloei van Huizen: ruimte om te bloeien

De ChristenUnie staat op voor de schepping, leven in balans met wat de aarde kan dragen, voor een groene en gezonde leefomgeving. We zetten ons in om verdere opwarming van de aarde te voorkomen, de natuur te beschermen, onze leefomgeving klaar te maken voor weerextremen en we staan op voor duurzame natuurbeheer.

Voor de ChristenUnie staat rechtvaardigheid daarbij voorop: de transitie naar een duurzame samenleving kan alleen als die eerlijk verloopt, dit betekent dat deze voor iedereen haalbaar en betaalbaar is. Ook komen we op voor wat kwetsbaar is: de prachtige natuur in en rondom Huizen verdient bescherming. Want de schepping heeft waarde in zichzelf en elk wezen heeft recht op een goed bestaan, nu en in de toekomst. Vanuit deze motivatie willen we bijdragen aan een duurzaam leven, op zo'n manier dat mensen niet afhaken maar meegenomen worden in deze verandering.

8.1 Vergroening en klimaatadaptatie

De klimaatverandering is van directe invloed op onze leefomgeving. Door versteende gebieden en de toename van extreme buien ontstaat steeds vaker overlast en schade. De extremen merken we ook in lange, droge, hete periodes. Daarom is het noodzakelijk dat de gemeente een strategie ontwikkelt.

Er moet een plan komen waarin de gemeente en het waterschap het watersysteem als één systeem beschouwen, los van de verschillende verantwoordelijkheden. Waterschappen kunnen meer binnenstedelijk investeren dan ze tot nu toe doen; het merendeel van hun inkomsten komt immers uit de bebouwde omgeving. Vervolgens kan met dit plan de samenwerking worden gezocht met de provincie en het deltaprogramma om de noodzakelijke financiering van de projecten rond te krijgen.

Natuur en groen in Huizen

Natuur is goed voor de mens, zowel binnen als buiten de bebouwde kom. Maar natuur en groen staan onder druk door de behoefte aan woningen en mobiliteit. De ChristenUnie zet zich in voor het behoud van het landschap en voor de bescherming van het milieu en de biodiversiteit.

De komende periode zetten we de ingezette vergroening door met onder andere het Bomenbeleidsplan en beleid voor versterking van biodiversiteit. Verdichting en vergroening moeten hand in hand gaan om hittestress te verminderen, de biodiversiteit in het dorp te vergroten en bij te dragen aan schonere lucht en betere leefbaarheid. We ondersteunen particuliere initiatieven die daaraan bijdragen. De biodiversiteit (soortenrijkdom) neemt schrikbarend af. Het doel is om de biodiversiteit en natuurrijkdom te versterken.

- Er komt de komende raadsperiode een klimaatadaptatieplan dat ten minste samen met het waterschap is ontwikkeld.
- De inzet om wijken in Huizen klimaatbestendig te maken wordt onverminderd voortgezet.
- De komende raadsperiode zetten we in op de aanpak van achterstallig rioolonderhoud, gekoppeld aan het klimaatadaptief maken van Huizen.
- Er wordt zoveel mogelijk ingezet op een aparte afvoer en gebruik van regenwater.
- Bedrijventerreinen vormen een nadrukkelijk aandachtspunt bij hittestress en klimaatadaptatie, ook bij het realiseren van waterberging.
- De gemeente voert een actief natuur- en milieu-educatiebeleid, betreft het basis- en voortgezet onderwijs daarin en bezuinigt daar niet op.
- In het groenonderhoud is behoud, herstel en versterking van biodiversiteit een speerpunt.
- Er komt meer aandacht voor lage struiken en heesters in het openbaar groen, onder andere als nestel- en schuilmogelijkheid voor kleine vogels en dieren.

- Het behouden en uitbreiden van groen wordt opgenomen in de Omgevingsvisie en is een belangrijk onderdeel in de nieuw- en verbouw van woningen in de gemeente.
- De ChristenUnie stimuleert en ondersteunt inwoners in het vergroenen en klimaatbestendig maken van hun leefomgeving.
- Er worden voldoende incidentele en structurele middelen vrijgemaakt voor een goede uitvoering van het groenbeleid.
- We zetten in op strikte handhaving van de ingevoerde herplantplicht bij boomkap, zowel bij de overheid als particulieren.
- Gemeentegrond wordt alleen verpacht onder strikte duurzaamheidsvoorwaarden, gericht op behoud of versterking van de biodiversiteit.
- De groene corridor tussen Huizen en Blaricum mag niet verder worden aangetast.
- Bij de inrichting van de openbare ruimte wordt rekening gehouden met (historische) landschappelijke elementen.
- De ChristenUnie wil dat natuur zo ‘beleefbaar’ en toegankelijk mogelijk wordt door aanleg en onderhoud van goede wandel-, fiets- en beleefpaden.
- We zetten in op een sterk Goois Natuurreservaat om onze omliggende natuur te beheren. Dat doen we door het Goois Natuurreservaat te voorzien van voldoende middelen.

Dieren en dierenwelzijn

Mens en dier maken beide deel uit van Gods schepping. Daarom dragen wij verantwoordelijkheid om goed en rechtvaardig om te gaan met dieren. Wij willen een samenleving waarin dieren met respect worden behandeld en waarin hun welzijn niet ondergeschikt is aan winst of gemak. Ook huisdieren verdienen zorg en bescherming tegen verwaarlozing en mishandeling. In beleid en onderwijs willen wij aandacht geven aan rentmeesterschap: het besef dat zorg voor dieren onderdeel is van onze zorg voor Gods schepping. Zo bouwen we aan een samenleving waarin mens, dier en natuur in goede balans leven. We hebben ook oog voor kwetsbare dieren, zoals egels.

- We zorgen voor een goede opvangmogelijkheid voor zwerfdieren, gewonde en gevonden dieren.
- De egelopvang verdient onze steun.
- Kinderboerderij De Warande is een belangrijke plek voor educatie over dieren en voor de opvang van dieren.
- We volgen de ontwikkeling van de oprichting van dierenasiel het Gooise Nest met een gezonde kritische blik. We houden een vinger aan de pols of de gemaakte afspraken worden nagekomen en de kosten in de hand worden gehouden.

8.2 Investeren in circulair en duurzaam wonen, openbare ruimte en industrie

Energie die niet wordt gebruikt hoeft ook niet opgewekt of opgeslagen. Het begint dan ook met energie besparen; daar profiteert iedereen van! We stimuleren inwoners, bedrijven en onze maatschappelijke partners om energie te besparen.

De ChristenUnie is voor de inzet van energiecoaches die inwoners begeleiden bij het zetten van stappen in het verduurzamen van hun woning en inwoners helpen om de subsidiemogelijkheden optimaal te benutten.

We zetten daarom in op de volgende punten:

- Isolatie van de woning is de eerste stap. Daarna volgen maatregelen als zonnepanelen, de inzet van warmtepomp of aansluiting op een warmtenet. Waar aardgas wordt vervangen door duurzame warmte, investeren we direct in isolatie zodat de energierekening omlaag gaat.
- De gemeentelijke isolatiecampagne om inwoners over alle opties en de voordelen te informeren wordt voortgezet.
- De gemeente zet energiecoaches in zodat inwoners de subsidiemogelijkheden optimaal benutten.
- De gemeente helpt lagere inkomens bij het verduurzamen van hun woning door kleine besparings- en isolatiemaatregelen te financieren of te stimuleren. Ook geeft de gemeente aan mensen met een koopwoning en een laag inkomen een extra subsidie naast landelijke subsidies.
- Voor alle woningeigenaren subsidieert de gemeente een gecertificeerd energieadvies. Als men vervolgens maatregelen treft vanuit dat advies, dan is het advies gratis. Treft men geen maatregelen, dan betaalt men het advies zelf. Zo kan iedereen zijn of haar huis isoleren.

- Inwoners van Huizen moeten op één plek terecht kunnen voor zowel technische als financiële arrangementen om hun woning aan te passen.
- De ChristenUnie wil dat de gemeente duurzaamheidsfondsen en duurzaamheidsleningen faciliteert of beschikbaar stelt. Huizen sluit aan bij de gemeentelijke verduurzamingsregeling.
- De gemeente sluit een convenant energiebesparing met het lokale bedrijfsleven.
- Duurzaamheid pakt de gemeente Huizen integraal aan en wordt in ieder beleidsstuk waar het relevant is, meegenomen (duurzaamheidstoets).
- De gemeente neemt in de verkeers- en vervoersplannen CO₂-emissiereductie integraal op. Met aandacht voor alternatieven voor de auto, het stimuleren van gebruik van openbaar vervoer en fietsverkeer.

Afvalstoffen

Niet alles waar we vanaf willen is afval. Veel artikelen kunnen worden hergebruikt. De ChristenUnie wil de inwoners van Huizen bewuster maken van de waarde van artikelen en hergebruik stimuleren.

Aan het resterende afval worden steeds strengere normen voor afvalscheiding gesteld. In 2030 mag er nog 25 kilo restafval per persoon per jaar zijn. In afval zitten waardevolle grondstoffen die niet verloren mogen gaan. De ChristenUnie wil afval zien als grondstof en streeft een hoog scheidingspercentage na. Als afval goed gescheiden wordt, kunnen de grondstoffen worden aangeboden voor hergebruik. In de komende raadsperiode wordt de afvalverwerking opnieuw regionaal aanbesteed. We hebben voorkeur voor een wijze van inzameling die bijdraagt aan het hoogste percentage herbruikbaar afval.

- De gemeente geeft bij aanbesteding de voorkeur aan hergebruik van grondstoffen en maakt dit onderdeel van het aanbestedingsbeleid.
- Bij het uitschrijven van bouwtenoers wordt het gebruik van duurzame en circulaire bouwstoffen extra gewaardeerd.
- Hergebruik via kringloopwinkels en afvalbrengrstations wordt gepromoot.
- Er komt een gezamenlijke aanpak van de circulaire economie met lokale branche- en ondernemersverenigingen (bijvoorbeeld voor het uitwisselen van lokale reststromen)
- Het terrein Rijsbergen blijft behouden voor werkgelegenheid; een deel van het terrein wordt ingezet voor de natuurverbinding tussen Tafelberg en Woensberg. Het terrein wordt meegenomen in de op te stellen bedrijvnisie.
- Bij eventuele vestiging van de GAD-vuiloverslag binnen de gemeentegrens van Huizen worden er strikte eisen opgenomen ten aanzien van duurzaamheid, circulariteit, uitstoot en verkeer.
- Het tegengaan van zwerfafval heeft prioriteit; particulieren en instanties die zich actief (willen) inzetten, worden ondersteund en gewaardeerd.
- De gemeente Huizen stimuleert ook scholen, maatschappelijke organisaties en bedrijven om afval te scheiden en faciliteert hen hierin zoveel mogelijk.
- We doen mee aan landelijke bewustwordingsacties rond het voorkomen en hergebruiken van afval, zwerfvuil en compost.

8.3 Betaalbare en klimaatvriendelijke energie en warmte

De ChristenUnie wil toe naar een lokaal vormgegeven energiesysteem van volledig hernieuwbare energie. De gemeente heeft de regie in deze lokale energietransitie en zorgt er ook voor dat het doel haalbaar en betaalbaar is en iedereen mee kan doen. We onderscheiden drie stappen: Energie besparen, energie lokaal opwekken en energie lokaal benutten

De ChristenUnie wil de potentie van geo- en aquathermie (aard- en waterwarmte) benutten en steeds minder afhankelijk zijn van aardgas en houtige biomassa. Lage- en midden-temperatuur warmtenetten hebben meerwaarde voor de verwarming van woonwijken. De ontwikkeling van warmtenetten vraagt echter duidelijke afspraken over de rol van betrokken publieke en private partijen, over een (gelijk) speelveld voor warmteleveranciers en transparantie.

De ChristenUnie is voorstander van zonne-energie maar wil het ruimtebeslag zoveel mogelijk beperken. Daarom plaatsen we panelen bij voorkeur op grote lege daken van gebouwcomplexen in Huizen, waaronder gemeentelijk en

maatschappelijk vastgoed en particuliere woningen, maar ook op bedrijfspanden, corporatiebezit en VVE's (verenigingen van eigenaars).

Opwekking van zonne-energie op daken en in gevels is een uitstekende vorm van meervoudig ruimtegebruik. Door de groei van elektrische mobiliteit zal de vraag naar laadmogelijkheden toenemen. Daarom wordt geschiktheid van daken voor zonne-energie en het aanleggen van laadinfrastructuur verplicht in het Bouwbesluit utiliteitsbouw.

De netcongestie dwingt ons na te denken over slim gebruik en opslag van lokaal opgewekte energie.

De gemeente kan hierin een regisserende en faciliterende rol spelen.

- Voor veel woningen is de stap in één keer naar aardgasvrij te veel van het goede of praktisch niet mogelijk. Dan is een hybride warmtepomp een goed idee. Die optie wordt nog te weinig gebruikt in onze gemeente. De gemeente start een campagne om dit meer onder de aandacht te brengen.
- Het uitvoeringsplan om afscheid te nemen van aardgas wordt per wijk samen met de bewoners en gebouweigenaren uit de wijk bepaald.
- Huizen krijgt een eigen CV-ketelbank. Huiseigenaren die overstappen op een warmtepomp kunnen hun CV-ketel hier verkopen. Deze kunnen dan zonder gedoe gebruikt worden in woningen waar de ketel stuk is, maar het warmtenet nog niet langskomt.
- De ChristenUnie zet zich zo veel mogelijk in voor het plaatsen van zonnepanelen op daken en gevels van woningen en bedrijven. De gemeente geeft het goede voorbeeld, ook op het gebied van energiebesparing en zuinige verlichting.
- In het Bouwbesluit wordt plaatsen van zonnepanelen op (bedrijfs)daken als uitgangspunt opgenomen.
- Ondernemers en bedrijventerreinen krijgen ondersteuning om slimme oplossingen voor netcongestie te verzinnen, bijvoorbeeld door elektriciteit uit te wisselen of door batterijen te plaatsen zodat bedrijven ook met een kleine aansluiting kunnen verduurzamen.
- Bij nieuwbouw zetten we in op passiefbouw met bio-based materialen.
- Ruimte voor energie. Onderdeel van het nationale plan energietransitie is ook een samenhangende visie op de ruimte voor duurzame energieopwekking. Geen wildgroei, maar zorgvuldige planning met participatie van onderop. De gemeente formuleert daarom in de komende periode haar eigen visie op het energielandschap in Huizen.

8.4 Samen werken aan rentmeesterschap

Om toekomstige generaties dezelfde kansen te geven moet er dus veel veranderen. Voor deze transitie moeten inwoners en overheid samen de handen uit de mouwen steken. Daarbij is 'eigenaarschap' een belangrijk aspect. Daarom ondersteunt de gemeente inwoners en ondernemers in wat zij zelf kunnen doen. Initiatieven vanuit de samenleving, zoals Huizen Duurzaam, worden gestimuleerd, ondersteund en als partner van de gemeente meegenomen en ingezet bij de verduurzaming van Huizen.

Energiecoöperaties en lokale initiatieven

Energiecoöperaties brengen de energietransitie dichterbij de burger en maken lokaal eigendom mogelijk. Daarom willen we dat het gemeentebestuur deze coöperaties als partner ziet en zo nodig praktisch en financieel ondersteunt. Dit geldt ook voor projecten voor kleinere maatregelen thuis, zoals isolatie en lokale opslag. Een lokaal (gemeentelijk) energiebedrijf is volgens de ChristenUnie een goed idee. De gemeente ziet dan toe op een goede verdeling tussen de lasten en de lusten.

Participatie

Belangrijk is dat omwonenden nauw betrokken worden bij plannen voor energieopwekking, zoals zonne-energie, en dat zij kunnen meeprofiteren van de voordelen. Participatie zorgt ervoor dat lusten en lasten eerlijker worden verdeeld en kan op allerlei manieren: van een gebiedsgebonden bijdrage die terugvloeit naar de lokale samenleving tot een aandeelhouderschap van inwoners/coöperatie. Belangrijk is wel dat dit voor iedereen in Huizen bereikbaar is (dus ook voor inwoners met een kleinere portemonnee).

Voor Verenigingen van Eigenaren is het verduurzamen vaak een ingewikkelde klus. Daarom komt er een VvE-loket waar zij ondersteuning en advies kunnen krijgen. Een procesbegeleider gaat het bestuur van de VvE helpen bij besluitvorming en het selecteren van aannemers.

- De gemeente Huizen zoekt naar participatie van energiecoöperaties, waarin bewoners en bedrijven met elkaar kunnen investeren in zonne-energie. Zo krijgen zij echt een plek in het ontwikkelen van grootschalige energieopwekking via wind- en zonne-energie. Inwoners plukken met elkaar de vruchten hiervan en zo komen opbrengsten ten goede aan de gemeenschap. De gemeente ondersteunt hen hierin met menskracht en garanties. Zo krijgen energiecoöperaties een eerlijke kans.
- Bij de opzet van energiecoöperaties hanteert de gemeente ook sociaal-maatschappelijke kaders (inspraak, participatie, welke gebieden eerst). Randvoorwaarden zijn actieve betrokkenheid van omwonenden, grondeigenaren en overige belanghebbenden en lokaal eigendom.
- Ook bewoners met een smallere beurs kunnen via lokale energiecoöperaties meeprofiten van goedkope en duurzame opgewekte energie, bijvoorbeeld met solar carports in woonwijken. Zo bestrijden we energiearmoede en wordt de transitie eerlijk.
- De gemeente ondersteunt energiecoöperaties als die collectieve inkoopacties organiseren. Ook is voor veel huishoudens een probleem dat je landelijke subsidies pas krijgt als je de factuur van de aannemer of installateur al hebt betaald. De gemeente gaat dat voorschieten. Indien nodig zorgt de gemeente voor ondersteuning bij het aanvragen van subsidies voor energiebesparing, bijvoorbeeld door het inschakelen van Huizen Duurzaam.
- We willen ruimte voor publieke investeringen in warmtenetten en zien een belangrijke rol voor de publieke netwerkbedrijven. Ook willen we ruimte voor participatie vanuit de buurt en voor coöperatieve modellen van warmtenetten. Consumentenbescherming en keuzevrijheid staan hierbij hoog in ons vaandel.
- Echte participatie staat voor ons voorop. Als een warmtenet de beste oplossing voor een wijk lijkt te zijn, start de gemeente eerst het gesprek met inwoners op. Pas dan volgt definitieve besluitvorming. De beëindiging van de levering van aardgas is pas aan de orde als het voor inwoners betaalbaar is over te stappen op duurzame verwarming.
- Het publieke warmtebedrijf, waar de gemeente een rol in speelt, draagt de kosten en legt de buizen aan. Inwoners zijn vertegenwoordigd in een 'afnemersraad' om voor transparantie te zorgen.
- Warmtenetten verwarmen we natuurlijk duurzaam, bronnen als geothermie, aquathermie en restwarmte van de rioolwaterzuivering hebben onze voorkeur.
- We stimuleren ook het gebruik van slimme batterijen en andere vormen van energieopslag in wijken en op bedrijventerreinen. Waar mogelijk koppelen we die aan nieuw te plaatsen trafohuisjes. Zo ontlasten we elektriciteitsnetten. Creatieve ondernemers kunnen daarbij een rol spelen, maar er zijn ook kansen voor energiecoöperaties. Samen met inwoners en experts gaan we kijken wat er mogelijk is in Huizen.

Hoofdstuk 9

Mobiliteit en leefomgeving

Voor de bloei van Huizen: ruimte om te bloeien

Goede wegen, paden en ov-verbindingen zijn noodzakelijk om economische, sociale en culturele activiteiten te ondernemen. Mobiliteit brengt mensen bij elkaar. Maar de groeiende mobiliteit mag niet ten koste gaan van onze leefomgeving.

9.1 Bereikbaarheid en mobiliteit

Meer dan de helft van de verplaatsingen gebeurt over een korte afstand. Daarom krijgt langzaam verkeer in Huizen voorrang. Dit maakt onze woonomgeving leefbaar, veilig en duurzaam.

- Bij verdeling van de openbare ruimte en instelling van verkeerslichten binnen onze gemeente kiest de ChristenUnie daarom voor het STOP-principe: eerst Stappen, dan Trappen (fiets), dan Openbaar vervoer en vervolgens pas de Personenwagen.
- De ChristenUnie gaat zich de komende periode verder inzetten voor verduurzaming van de mobiliteit (volledig CO₂-neutraal in 2040), voor het vermijden van overbodig verkeer en voor vergroting van het aandeel lopen, fietsen en openbaar vervoer in de totale mobiliteit in Huizen.

Om deze duurzame mobiliteitstransitie te realiseren investeren we in sociaal veilige wandelroutes, verbetering van voetpaden en trottoirs voor met name ouderen, minder validen en kindervagens, in meer ruimte voor de fiets met veilige fietsroutes en een fijnmazig netwerk van doorfietsroutes met een hoge kwaliteit.

Voor het vervoer binnen de regio en daarbuiten blijft het op de (lange termijn)agenda houden van een railverbinding langs de A27 van belang. Voor de korte en middellange termijn zijn snelle, frequente en rechtstreekse busverbindingen van groot belang.

Het fijnmazig busnetwerk staat onder druk. Daarmee komt de mobiliteit van vooral kwetsbare groepen in het geding. Huizen moet zich daarom inzetten om lokale vervoersinitiatieven te ontplooiën, stimuleren en ondersteunen, in samenwerking met de provincie Noord-Holland.

De gemeente Huizen is zich bewust van de belangrijke rol die de Regio Gooi en Vechtstreek en de Metropoolregio Amsterdam spelen in deze ontwikkelingen en zal daarom ook binnen die verbanden richting provincie en Rijk, proactief op moeten stellen.

- De gemeente onderzoekt zo snel mogelijk maar uiterlijk in 2027 de mobiliteitsbehoefte in Huizen, specifiek gericht op ov. De uitkomsten worden ingezet in regionale overleggen (provincie/regio/MRA).

Parkeren

- Parkeren in Huizen blijft gratis.
- We gaan voor (sociaal) veilige parkeergarages.
- Bij nieuwbouw is de ontwikkelaar verantwoordelijk voor de aanleg van voldoende parkeerplekken, gebaseerd op landelijk gehanteerde richtlijnen.
- Bij de aanleg en het onderhoud van transferia (carpoolplaatsen) moet zorgvuldig worden gezocht naar een optimale aansluiting op het reguliere openbaar vervoer, vervoer per auto en fietsgebruik/-stalling.
- Er komen meer laadpunten voor elektrische vervoersmiddelen.

9.2 Fiets en voetganger

Fietsers

- In de gemeente wordt een lokale ambitieuze fietsagenda ontwikkeld vanwege het toenemende belang van het (elektrische) fietsverkeer. Belangrijke thema's in deze agenda zijn: veiligheid, parkeren, fiets delen en elektrisch fietsen (inclusief opladen).
- We optimaliseren de overstap fiets-ov en auto-fiets.
- Er komt prioriteit voor fietsers (en voetgangers) bij verkeerslichten.
- Paaltjes op fietspaden veroorzaken veel ongelukken. Waar de verkeersveiligheid niet in geding is, worden deze paaltjes verwijderd.
- Veilige fietsroutes: fietsers moeten veilig kunnen oversteken op de kruising Eemlandweg/Ambachtsweg, diverse oversteken op de Bovenmaatweg en de oversteek Bestevaer/haven.
- Aandacht voor veilig oversteken van de Huizermaatweg (zie ook Verkeersveiligheid).
- Impuls op drukke en kansrijke regionale fietsroutes.
- Slecht onderhouden fietspaden en paden met wortelopdruk worden aangepakt. Zo veel mogelijk fietsroutes worden bij sneeuw schoongeveegd.
- De fietsenrekken worden aangepast aan de huidige maat van fietsen.
- Naast al bestaande fietsstraten zoals de Kerkstraat wordt onderzocht of en waar meer fietsstraten mogelijk zijn.
- Er wordt gezocht naar mogelijkheden voor een centrale fietsenstalling in het Oude Dorp, met name met het oog op de zaterdagmarkt.

Voetgangers

Voetgangers verplaatsen zich tegenwoordig op verschillende manieren: lopend, met de rollator, rolstoel, kinderwagen of andere vormen van langzaam verkeer. Voetgangers zijn er dan ook in alle leeftijdscategorieën, met elk eigen wensen en voorwaarden. Toch is de ruimte voor de voetganger nog steeds volgend op andere vormen van mobiliteit, met name autoverkeer. Om daar verandering in aan te brengen moet er een voetgangersagenda komen.

- Voor ouderen en andere mensen die minder mobiel zijn worden de looproutes naar de winkelcentra, belangrijke ontmoetingsplekken en (zorg)voorzieningen zo veel mogelijk aangepast aan hun behoeften (comfortzones).
- Wandelpaden van en naar openbare voorzieningen wil de ChristenUnie voorzien van voldoende bankjes, zodat ook mensen die minder goed ter been zijn, geregeld kunnen rusten of elkaar ontmoeten.
- Aan het toegankelijkheidspanel en ouderenbonden wordt advies gevraagd over langzaam verkeerroutes.
- Bij de (her)inrichting van de openbare ruimte worden eisen voor de toegankelijkheid met betrekking tot minder validen en ouderen uitgewerkt, bijvoorbeeld bij de Lindenlaan.

9.3 Openbaar vervoer

- Naast regulier ov kunnen lokale vervoersbehoeften worden ingevuld door initiatieven als BoodschappenPLusBus, Belbus, Automaatje of combinaties met het doelgroepenvervoer gezocht (regiotaxi's, scholierenvervoer, Wmo-vervoer. De gemeente gaat dit faciliteren en/of ondersteunen.
- De gemeente Huizen zet zich in voor het realiseren van een railverbinding Almere-Utrecht, met daarin opgenomen een station Huizen/Blaricum, onder anderen door actief in te zetten op de Impactstudie A27 en A1.
- Bushaltes zijn toegankelijk voor ouderen en mensen met een handicap.
- De ov-fietsen bij het busstation worden gepromoot; bij de Oude Haven en en andere ov-knooppunten moet ruimte komen om de fiets veilig achter te laten.
- Sociale veiligheid in de omgeving van haltes, stations en parkeerplaatsen wordt bevorderd.
- Er wordt zo mogelijk aangesloten bij digitale platforms die privaat en publiek vervoer verbinden.
- Huizen zet ook in op vervoer over water, bijvoorbeeld naar Almere en Amsterdam.

9.4 Verkeersveiligheid

- De conclusies en knelpunten uit de rapportage Verkeersveiligheid worden in relevante plannen verwerkt.
- De gemeente Huizen geeft in haar verkeersbeleid voorrang aan kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals voetgangers en fietsers.
- Er vindt een goede registratie van ongevallen plaats, zodat de zogenaamde 'black spots' in beeld komen.
- In 2026 wordt het HOV-tracé geëvalueerd op effectiviteit en veiligheid.
- Snel en langzaam verkeer worden zo veel mogelijk gescheiden.
- De vervanging van de rotondes op de Huizermaatweg door verkeerspleinen heeft geleid tot betere doorstroming van hoogwaardig OV. De positie van voetgangers en fietsers is daardoor verslechterd: er zijn geen zebrapaden en oversteekplaatsen voor fietsers. Politie en inwoners wijzen terecht op mogelijk gevaarlijke situaties. Daarom willen we veilige oversteekplaatsen met duidelijke markering maken. Dit geldt in ook voor de Aristoteleslaan en de Rijnland waar (links afslaand) (auto)verkeer voorrang heeft en (rechtdoorgaande) fietsers op de Maasland hen voorrang moeten verlenen.
- We streven naar uitbreiding van het aantal zones waar niet harder dan 15 kilometer per uur wordt gereden.
- Grotere vrachtwagens worden bij voorkeur geweerd uit het centrum. We gaan daarom in regionaal verband onderzoek doen naar een transferium.
- De gemeente Huizen werkt actief mee aan het realiseren van verkeerslessen, bijvoorbeeld op de scholen en bij instellingen. De gemeente stimuleert dat scholen zich inzetten voor het verkeersveiligheidslabel (www.verkeersveiligheidslabel.nl).
- We investeren in wegen om de kwaliteit op orde te houden.

Hoofdstuk 10

Kunst, cultuur en sport

Voor de bloei van Huizen: ruimte om te bloeien

10.1 Sport en bewegen

Bij sporten staat plezier voorop. Daarom kiest de ChristenUnie voor een toegankelijke sportwereld waarin iedereen kan meedoen. We stimuleren de breedtesport in Huizen. Jong, oud, mindervalide, arm, getalenteerd of gewoon gezellig met elkaar; voor iedereen moet sport beschikbaar zijn. Daarom richten we de openbare ruimte zo beweegvriendelijk mogelijk in.

Sporten is niet alleen gezond en leuk, maar sport verbindt ook. Sportstimulering en specifiek het hierbij betrekken van minima, ouderen, mensen met een beperking en mogelijk andere doelgroepen is daarom een speerpunt. De ChristenUnie pleit voor open clubs met een sterke verbinding tussen het sociale en het gezondheidsdomein. Het creëren of uitbreiden van fiets-, vaar-, wandel-, nordic walking- en/of hardlooperoutes is een doeltreffende en en kostenvriendelijke manier om zowel de bebouwde als de natuurlijke omgeving voor recreatie en beweging toegankelijk te maken. Zeker als dit in regionaal verband uitgewerkt wordt.

- In overleg met relevante partijen, zoals het GNR (Goois Natuurreservaat), kijken we naar mogelijkheden om het wandelnetwerk te laten aansluiten op logische wandelstartpunten, zoals parkeerplaatsen en horeca, voor wandelingen in het Gooi.
- Het creëren of uitbreiden van fiets-, vaar-, wandel-, nordic walking- en/of hardlooperoutes is een doeltreffende en kostenvriendelijke manier om zowel de bebouwde als de natuurlijke omgeving voor recreatie en beweging toegankelijk te maken. Zeker als dit in regionaal verband uitgewerkt wordt.
- In het beleid van de gemeente wordt ruim aandacht geschonken aan voorlichting aan minima zodat regelingen (zoals het kindarrangement) optimaal benut worden om sport- en cultuurdeelname mogelijk te maken.
- Wijken krijgen de mogelijkheid om naast kinderspeeltoestellen te kiezen voor publieke fitnessapparaten.
- In Huizen zorgen we ervoor dat er ook speeltuinen zijn voor kinderen met een beperking.
- We stimuleren bewegen voor ouderen en bieden preventieve cursussen aan, zoals valpreventie.

10.2 Vrijwilligers en verenigingen

We zijn trots op de vele verenigingen die Huizen rijk is, en de inzet van de vele vrijwilligers die dat mogelijk maakt. Dat moeten we koesteren en zo mogelijk stimuleren. Vrijwilligers zijn van onschatbare waarde binnen onze samenleving. Daarom wil de gemeente vrijwilligerswerk faciliteren en het niet moeilijker maken door extra regels of beperkingen.

- De ChristenUnie vindt het belangrijk oog te hebben voor de toekomstbestendigheid van sportverenigingen. Daarvoor zijn vrijwilligers onmisbaar. We wijzen de sportverenigingen er actief op dat zij onderscheidingen kunnen aanvragen voor vrijwilligers en we zetten vrijwilligers jaarlijks in het zonnetje.
- Vrijwilligers kunnen, indien nodig, gratis een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) krijgen.
- In Huizen continueren we de ondersteuning van de Vrijwilligerscentrale Huizen en zorgen we ervoor dat inwoners makkelijk de weg hier naartoe weten te vinden.
- Vrijwilligersinitiatieven ondersteunen we, zo mogelijk ook financieel. Zij hebben vaak een eigen manier van werken waardoor met relatief weinig middelen veel mogelijk is. Dit is vaak hun kracht. We steunen de organisaties om deze manier van werken zo mogelijk in stand te houden.

De focus van de gemeente dient wat sport betreft te liggen op de breedtesport en amateurverenigingen. Het is belangrijk dat de sportaccommodaties goed onderhouden worden, veilig zijn en toegankelijk zijn voor mensen met een beperking. De gemeente moet goed in beeld hebben wat de behoeften zijn aan voorzieningen op het gebied van sport en daar een (financiële) meerjarenplanning voor maken. In het accommodatiebeleid van de gemeente wordt getracht alle verenigingen op een passende en eerlijke maar ook financieel gedegen wijze te bedienen.

Accommodaties zijn kostbaar en het is van belang dat verenigingen in redelijkheid bijdragen aan exploitatie en onderhoud. Gebouwen worden zo veel mogelijk multifunctioneel benut, enerzijds om het gebruik te optimaliseren, anderzijds om dwarsverbanden tussen (brede) scholen, sportverenigingen, kinderopvang, peuterspeelzalen, bibliotheken, muziekscholen, zorginstellingen, et cetera te benutten en samenwerking te versterken.

- Alle sportaccommodaties moeten toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.
- Alcohol, roken en sport gaan niet samen. Het alcoholgebruik in sportkantines tijdens en aansluitend aan sportactiviteiten wordt ontmoedigd. Een alcoholconvenant tussen de gemeente en sportverenigingen kan hier een mooi instrument voor zijn.
- De buurtsportcoaches die Huizen heeft, willen we houden. Een buurtsportcoach zet primair in op de toegankelijkheid van sport voor iedereen, en zet zich daarnaast in om de verbinding tussen sport, onderwijs en zorg te bevorderen.
- Het schoolzwemmen blijft. Elk kind in Huizen heeft aan het einde van de basisschoolleeftijd het zwem-ABC.
- SRO Huizen: de primaire taak van SRO Huizen is het beheer van de binnensportaccommodaties en onze zwembaden. Daarbij is een belangrijk doel dat de capaciteit van de binnensportaccommodaties beter wordt benut.
- Wij staan terughoudend tegenover de uitbreiding van de taken van SRO Huizen met het beheer van de buitensportaccommodaties: de sportverenigingen weten de velden goed te onderhouden en kunnen zelf sturen op wat nodig is voor het in goede staat houden van hun velden. Daarnaast zal uitbesteding van het beheer een kostenverhogend effect hebben op de contributie van de leden, omdat de sportverenigingen dan vergoeding gaan betalen voor het onderhoud. Dat zet een rem op de toegankelijkheid van sport, wat wij onwenselijk vinden.

10.3 Cultuur en identiteit

Kunst, cultuur en creativiteit verrijken het leven en geven ziel aan de stad of het dorp. In cultuur wordt de historie van de gemeente en de manier van samenleven van mensen weerspiegeld. Huizen heeft een rijke historie, met waardevol erfgoed, maar gaat daar soms wat bescheiden en terughoudend mee om.

We mogen onze lokale geschiedenis koesteren en de cultuursector waarderen. We hebben de botters en de werf, de kalkovens, het Huizer dialect, de monumentale Oude Begraafplaats en een schitterend historisch dorp, muziekverenigingen, kunstenaars, theater, de Krachtcentrale, een bibliotheek, de Oude Kerk, en nog veel meer.

De ChristenUnie ziet meerwaarde van groepen mensen die gezamenlijk hun vrije tijd besteden en zet daarom in op het ondersteunen van verenigingen rondom cultuur. In cultuur vinden mensen ontspanning en betekenis. Cultuur draagt bij aan een juiste balans tussen in- en ontspanning. Daarbij vindt de ChristenUnie het belangrijk dat kinderen zich leren uitdrukken in muziek, dans en creativiteit. Dat draagt bij aan de individuele ontwikkeling van kinderen en jongeren en daarmee aan een krachtige en creatieve samenleving.

- Cultuureducatie voor alle kinderen. Dichtbij en betaalbaar. Kinderen uit gezinnen in armoede in Huizen kunnen korting krijgen of gratis deelnemen, dit geldt ook voor muzieklessen en/of sport. Dit moet onderdeel blijven van het kindarrangement in onze gemeente.
- Evenementen in Huizen moeten veilig en gezond zijn. Niet alleen zijn ze goed toegankelijk maar ook komen er heldere (subsidie-)afspraken over afval/duurzaamheid, geluid en volksgezondheid (drank/drugs). Evenementen staan in brede zin open voor deelnemers binnen de doelgroep.
- De gemeente stimuleert samenwerking tussen scholen en culturele voorzieningen.
- Net zoals we het maatschappelijk belang van sport zien, zien we dat ook van muziek. We zetten ons in Huizen in de komende tijd extra in voor muziekonderwijs op school, muzieklessen voor kinderen en het behoud van muziekverenigingen.
- De Cultuurnota wordt in de komende periode geëvalueerd en herzien.
- Cultuurbeleid kan niet zonder budget. We zorgen voor voldoende middelen om het beleid structureel uit te voeren.
- We stimuleren initiatieven en evenementen en zorgen dat er voldoende subsidiemogelijkheden zijn en heldere (subsidie)voorwaarden, waarbij niemand wordt uitgesloten of gediscrimineerd.

- We creëren ook een subsidiemogelijkheid voor culturele organisaties die een deel van hun kosten (moeten) dekken door entree te heffen. Denk aan theater en concerten.
- Een gevarieerd en voldoende aanbod van kunst en cultuur draagt bij aan de leefbaarheid van Huizen.
- Het is belangrijk dat er voldoende ruimtes in Huizen zijn waar culturele organisaties een bijeenkomst kunnen organiseren of onderdak kunnen vinden. Extra aandacht is hiervoor nodig, omdat het huidige aanbod erg beperkt is en organisaties zich soms genoodzaakt zien om buiten de gemeente te zoeken naar locaties. De gemeente kijkt niet alleen naar haar eigen maatschappelijke locaties, maar betreft ook de kerken hierbij.
- Basisscholen kunnen het Huizer Museum gratis bezoeken. Dit houden we in stand.
- De regioconservator blijft behouden.
- De ChristenUnie wil de exploitaties van culturele accommodaties gunstig beïnvloeden door in te zetten op lagere energielasten. Bij nieuwe aanbestedingen/bouwplannen willen we dit nadrukkelijk betrekken en bij groot onderhoud hierover advies inwinnen.
- De ChristenUnie wil dat de gemeente het accommodatiebeleid afstemt met omliggende gemeenten. Het doel hierbij is niet om elkaar te beconcurreren, maar om elkaar en de cultuurdeelname te versterken.
- Er komt meer aandacht voor kunst in de openbare ruimte. Wanneer er ontwikkelingen in de openbare ruimte plaatsvinden, kijken we altijd of er kunst kan worden toegevoegd. We gaan werken met de 'één-procentnorm', wat inhoudt dat een percentage van de bouwsom wordt gereserveerd voor het toepassen van kunst.

Bibliotheek

De bibliotheek blijft op Plein 2000, dicht bij het busstation en mooi centraal op het plein. De bibliotheek is van belang voor het leesonderwijs aan onze kinderen, het bestrijden van laaggeletterdheid en biedt alle inwoners leesplezier en toegang tot informatie (ook digitaal). Daarnaast breidt de functie van de bibliotheek zich steeds verder uit: scholieren maken er hun huiswerk, ouderen lezen er de krant, inwoners ontmoeten elkaar. Er zijn exposities en de Vrijwilligerscentrale heeft er onderdak. Deze ontwikkeling naar een nieuwe invulling van de functie van de bibliotheek wordt ook wel getypeerd als 'third place', een plek naast thuis, school of werk, waar mensen graag zijn. De ChristenUnie steunt deze ontwikkeling.

- We onderzoeken en steunen de mogelijkheden tot verdere samenwerking en wellicht integratie met andere organisaties in Huizen in het maatschappelijke of culturele veld. Zo ontwikkelt de bibliotheek zich tot een third place, een thuisplaats.
- De bibliotheek moet een aantrekkelijke en uitnodigende plek zijn voor de inwoners van Huizen. Ook de omgeving van de bibliotheek kan daar een belangrijke rol in vervullen.
- Juist voor jongvolwassenen kan de bibliotheek veel betekenen. Wie eenmaal leest en de bibliotheek bezoekt, blijft dat vaak doen. De ChristenUnie Huizen wil daarom een gratis bibliotheekpas voor mensen tot 27 jaar.
- De mogelijkheid om taalles voor volwassenen aan te bieden ontbreekt op dit moment in de regio. We onderzoeken hoe we dit kunnen vormgeven, en kijken of we daarbij kunnen samenwerken met de bibliotheek.

Monumenten en (kerkelijk) erfgoed

Erfgoed en monumenten zijn beeldbepalende elementen in steden, dorpen en wijken. Het zijn bakens in een veranderende wereld en ze brengen herinneringen met zich mee. Goed onderhoud en beheer van erfgoed en monumenten vinden we belangrijk en we kijken daarbij ook naar nieuwe invullingen van oude gebouwen.

Kerken verdienen als religieus erfgoed aandacht. Ze zijn beeldbepalend, wat ook blijkt uit de Kerkenvisie 'Gebedshuizen in Huizen'. Voor veel inwoners dragen kerken herinneringen aan belangrijke momenten in het leven. Kerken bieden een plek voor erediensten en bezinning. Maar als zij hun functie verliezen, dreigen leegstand en achterstallig onderhoud. Misschien kunnen niet alle kerken behouden worden, maar er liggen wel kansen in een waardige alternatieve bestemming.

- De gemeente Huizen gaat aan de slag met het uitwerken van de Kerkenvisie 'Gebedshuizen in Huizen'.
- We bekijken welke gebouwen aan de huidige monumentenlijst moeten worden toegevoegd, en de eerste inventarisatie van naoorlogse monumenten werken we uit tot een definitieve lijst.
- We wijzen de Nieuwe Kerk en de Goede Herderkerk aan als gemeentelijk monument.

- We breiden het beschermd dorpsgezicht in het Oude Dorp uit, en kijken of er ook andere delen van Huizen in aanmerking komen als beschermd dorpsgezicht.
- We kijken welke kansen herziening van het bestemmingsplan en van de welstandsnota kan bieden om panden in Huizen (beter) te beschermen en de welstand van het dorp te verbeteren.
- Erfgoed bestaat uit meer dan gebouwen: we gaan in Huizen kijken wat we nog meer voor bijzonder erfgoed hebben, zoals beschermd dorpsgezicht, infrastructuur en monumentaal groen.
- Wanneer een gebouw zijn functie verliest en (mogelijke) monumentale waarde heeft, zetten we in op een alternatieve bestemming (functieverandering) boven sloop.
- Bij de Oude Begraafplaats staat het monumentale karakter en de bescherming daarvan voorop.
- We zorgen voor goede informatie bij onze belangrijke historische en monumentale locaties in Huizen, waaronder het oorlogsmonument en de Oude Begraafplaats.
- We ontsluiten de (digitale) informatie over de geschiedenis van Huizen beter.

Huizer Museum en de Boerderij

Cultuur legt de verbinding tussen verleden, heden en toekomst. Het bewaren en beschermen van objecten, gebouwen, monumenten, documenten en gegevens uit de al dan niet langer lokale en regionale geschiedenis vindt zorgvuldig plaats. Eventueel wordt hiervoor ondersteuning gegeven aan musea en archieven. Musea hebben een cultuurhistorisch belang. Enerzijds om te bewaren en te beheren, anderzijds om door te geven en te leren. Het biedt ook kansen om mensen te (re)activeren. Wellicht kan de regio een rol spelen bij de bekostiging of kunnen derde (particuliere) partijen worden aangetrokken.

- Het Huizer Museum heeft een belangrijke functie, zoals het vertellen van het verhaal van Huizen, de geschiedenis, de kunst en de cultuur. Het is een toeristisch informatiepunt en werkt met veel vrijwilligers in het zichtbaar maken van de activiteiten in Huizen.
- De ChristenUnie is voor een toekomstbestendig Huizer museum. We kijken naar de kansen die het museum voor ons dorp biedt.
- Een toekomstbestendig Huizer Museum houdt ook in oog te hebben voor de locatie van het museum. We houden op de korte termijn oog voor kansen die zich voordoen, en voor de langere termijn blijft het noodzakelijk dat het Huizer Museum een beter onderkomen krijgt.
- Het is van belang in het oog te houden of de richting van de doorontwikkeling van het Huizer Museum nog de juiste is, of dat zo nodig op basis van actualisatie van het eerdere onderzoek, en of andere ontwikkelingen in Huizen en de regio, aanpassing gewenst is.
- De Boerderij is een mooie plek in Huizen voor culturele activiteiten. Wij willen dat de mogelijkheden beter benut gaan worden. Daarbij houden we rekening met de belangen van omwonenden.

Hoofdstuk 11

Overheid en samenleving

Voor de bloei van Huizen: groeien in vertrouwen

Goed bestuur en sterk moreel en integer leiderschap vormen de basis voor een bloeiende samenleving. Minstens zo belangrijk is dat inwoners zich gehoord en serieus genomen voelen. De afgelopen jaren is het vertrouwen in de overheid in Nederland sterk onder druk komen te staan. De toeslagenaffaire, de woningbouwcrisis, de stikstofdossiers en de landelijke politieke spanningen, o.a. rondom migratie, hebben veel mensen het gevoel gegeven dat de overheid er niet altijd voor hen is en niet hun belang op het oog heeft. Ook in Huizen merken we dat inwoners soms het vertrouwen verliezen, bijvoorbeeld als procedures ingewikkeld zijn, communicatie onduidelijk is of plannen over hun wijk pas laat worden toegelicht.

De ChristenUnie wil in Huizen een gemeentelijke overheid (college en gemeenteraad) die dienstbaar is aan haar inwoners en met hen in contact staat, en het algemeen belang vooropstelt. Dat betekent dat de overheid betrouwbaar is in woord en daad, rechtvaardig in keuzes en nederig in houding. De overheid is open en zichtbaar aanwezig in Huizen, luistert naar inwoners en kiest voor transparantie. Dat vraagt ook van het college en de gemeenteraad eerlijkheid over de ruimte die er is voor inspraak en participatie, waarbij niet de indruk gewekt wordt dat alles nog openligt als er in werkelijkheid al veel vaststaat.

Zo bouwen we, samen met de samenleving, aan een sterk en hecht Huizen waarin we elkaar vertrouwen en vasthouden.

11.1 Een overheid dichtbij en voor mensen

De ChristenUnie wil een overheid die dichtbij staat, aanspreekbaar is en tijdig en begrijpelijk communiceert. Inwoners moeten niet verdwalen in ingewikkelde procedures of achter jargon schuilgaande regels. De gemeente moet uitleggen waarom besluiten worden genomen, en welke belangen zijn afgewogen. Ook als er moeilijke keuzes gemaakt zijn.

Daarom dient de gemeente Huizen de komende jaren extra te investeren in betrouwbaarheid en transparantie door:

- Het snel en adequaat beantwoorden van alle vragen van burgers.
- Open en herkenbaar bestuur: gemeenteraadsleden en burgemeester en wethouders zijn zichtbaar in de samenleving, door wijkbezoeken, inloopsprekuren en door het gesprek aan te gaan met inwoners en organisaties.
- Eerlijkheid en realisme: de overheid doet geen beloftes die niet nagekomen kunnen worden. Wel schetst zij duidelijk welke keuzes er zijn, en wat de consequenties van die keuzes zijn.
- Transparante besluitvorming: politieke processen vinden zoveel mogelijk in de openbaarheid plaats. De gemeenteraad stelt heldere kaders, en inwoners zien zo hoe belangen worden afgewogen.
- Burgerparticipatie met duidelijke kaders: bij participatieprojecten moet vooraf glashelder zijn hoeveel invloed inwoners hebben. Geen schijninspraak, maar reële ruimte. De ervaringen met de Omgevingswet leren ons dat goede participatie alleen werkt als verwachtingen eerlijk zijn.
- Digitale en fysieke toegankelijkheid: niet iedereen is digitaal vaardig. Daarom blijft er een fysiek loket waar inwoners met vragen terecht kunnen. Tegelijk zorgen we dat digitale dienstverlening veilig, betrouwbaar en gebruiksvriendelijk is.

Recht doen aan diversiteit

De overheid heeft oog voor de diversiteit binnen de Huizer samenleving en houdt in haar beleid, waar nodig, rekening met deze diversiteit.

De ambtelijke organisatie in Huizen weerspiegelt onze samenleving. Daarom zorgt de gemeente ook voor intern diversiteitsbeleid, met aandacht voor alle vormen van diversiteit, bijvoorbeeld op het gebied van leeftijd, gender, etnische achtergrond, gezondheid, opleidingsniveau.

Opstaan tegen discriminatie en racisme

De gemeente besteedt structureel aandacht aan racisme en discriminatie, in ieder geval door als lokale overheid met de samenleving in gesprek te gaan. Specifiek moet hierbij aandacht zijn voor jongeren. Hierbij verdient het toenemende antisemitisme bijzondere aandacht.

- Medewerkers binnen de gemeentelijke organisatie moeten over voldoende kennis en vaardigheden op het gebied van discriminatie, antisemitisme en racisme beschikken. Zo nodig volgen zij een training die bijdraagt aan intercultureel vakmanschap.
- Burgers kunnen laagdrempelig signalen over ongelijke behandeling, discriminatie, antisemitisme of racisme melden bij de gemeente. Hier wordt aantoonbaar wat mee gedaan.
- Het meldpunt Discriminatie Gooi en Vechtstreek is bij velen onbekend. De gemeente zet zich de komende tijd in om dit op de juiste plekken beter onder de aandacht te brengen.

11.2 De gemeente, dat zijn we samen

De ChristenUnie wil dat inwoners waar mogelijk zelf verantwoordelijkheid nemen voor het eigen handelen en — samen met anderen en met de overheid — de zorg voor de samenleving oppakken. De gemeente moet op haar beurt dan wel open staan voor initiatieven van inwoners, maar ook voor initiatieven van instellingen, maatschappelijke organisaties, bedrijven en kerken, vooral als die het algemeen belang op het oog hebben. Hierbij past een overheid die meedenkt, participeert, drempels verlaagt en faciliteert.

De ChristenUnie zet in op het meedenken van inwoners, platforms en comités voorafgaande aan beleidsvorming in de gemeenteraad. Burgerinitiatieven verwelkomen we ruimhartig en participatie stellen we op prijs. Wel letten we erop dat de gemeenteraad vanaf het begin heel duidelijk is over de ruimte die er is voor burgerparticipatie. Dat luistert nauw: aan de ene kant niet pas het gesprek aangaan als keuzes al gemaakt zijn, maar aan de andere kant ook geen ongecontroleerde burgerparticipatie.

Inwonerpeilingen, experimenten met nieuwe vormen van vertegenwoordiging en andere manieren om inwoners te betrekken bij de besluitvorming, moeten aanvullend zijn op het mandaat dat via de verkiezingen door de inwoners is gegeven aan de gemeenteraad. Juist bij belangentegenstellingen is het de gemeenteraad die, als hoeder van het algemeen belang, knopen doorhakt. Het lokaal bestuur blijft eindverantwoordelijk.

De ChristenUnie waardeert het eigene van wijken. De gemeente moet alle mogelijkheden benutten om bewoners van buurten (wijken) te betrekken bij zaken die hen raken.

Voor een betrokken wijkbeleid kiest de ChristenUnie voor wijkambassadeurs: mensen die met beide benen in de buurt staan en makkelijk toegang hebben tot ambtenaren, raadsleden en wethouders.

- Huizen maakt werk van burgerparticipatie. Er is meer aandacht en inzet nodig om deze goed te laten verlopen. Heldere kaders en procesafspraken zijn onontbeerlijk en worden vooraf duidelijk gecommuniceerd met de burgers.
- Huizen kent een verordening Burgerinitiatief, die relatief onbekend is bij de inwoners. We gaan deze mogelijkheid duidelijker uitdragen naar onze inwoners. Met een burgerinitiatief kunnen inwoners een voorstel doen aan de gemeenteraad.
- Bij zo veel mogelijk participatietrajecten moet ambtelijke ondersteuning aanwezig zijn, waarbij het verslag wordt opgesteld in samenspraak met bewoners en initiatiefnemers (niet alleen door de initiatiefnemer).
- We versterken de rol van de participatiecoach.
- In Huizen gaan we, vanuit vrouwen, actief werk maken van het *'right to challenge'* (uitdaagrecht): het recht om als bewoners de gemeente uit te dagen en aan te geven dat men, bijvoorbeeld als wijk of als dorp, een voorziening zelf in stand wil en kan houden.
- Raadsleden en/of wethouders hebben regelmatig een vrij toegankelijk inloopsprekuur in het wijkcentrum of op een andere centrale plek in de wijk.
- De ChristenUnie Huizen houdt haar fractievergaderingen openbaar. Wie wil kan de vergaderingen bezoeken.
- Er is ruimte voor inwoners die verantwoordelijkheden op zich nemen (bijvoorbeeld in coöperaties of buurtplatforms) op het gebied van duurzaamheid, energie, zorg, lokale economie of wijkbeheer.
- Wijken krijgen meer eigen mogelijkheden om keuzes te maken die passen bij de wijk en zo mogelijk ook eigen budgetten.

- Bezwaar maken of wensen en bedenkingen uiten door burgers op ingediende plannen moet eenvoudiger, niet meer via een brief of e-mail, maar op de gemeentelijke website met DigiD login.

Omgevingswet

In 2024 is de Omgevingswet van kracht geworden. Doel van deze wet is het eenvoudiger maken van regels en meer ruimte bieden voor participatie. De nieuwe wet moet zorgen voor een integrale én gebiedsgerichte benadering. De overgang naar de Omgevingswet is een enorme operatie die niet alleen het ruimtelijke domein aangaat maar ook het sociale- en gezondheidsdomein.

- De ChristenUnie is voor een goede participatieverordening waarin beschreven staat hoe de participatie van burgers vormgegeven moet worden. Vooral: laat de gemeente daarin een goed voorbeeld geven.
- We pleiten voor een goede omgevingsvisie op gemeentelijk niveau; bij voorkeur gemaakt in dialoog met de bewoners van de verschillende (sub-)wijken.
- De ChristenUnie wil dat continue burgerparticipatie een vanzelfsprekende en grote plaats inneemt bij (de uitvoering van) de Omgevingswet.
- Belangrijk is ook een goed werkend DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet). Vooral: goede ondersteuning voor burgers die niet (zo) digitaal vaardig zijn.
- Bij de uitvoering van de Omgevingswet werkt de gemeente Huizen nauw samen met de Provincie en de Waterschappen.

Betrekken van jongeren

Democratie is geen statisch begrip, maar een werkwoord. Daarom wil de ChristenUnie zich ervoor inzetten om inwoners en dus ook de jongeren in Huizen te betrekken bij de lokale democratie. Wij vinden dat nodig omdat door samen te praten over de uitdagingen in onze gemeente, we met elkaar tot gedragen oplossingen kunnen komen. De ChristenUnie ziet uit naar de inbreng van het jongerenpanel.

- De ChristenUnie wil de inspraak van jongeren verbeteren. De beslissingen die wij nu nemen, gaan over hun toekomst.
- Zowel op basisscholen als op middelbare scholen krijgen jongeren uitleg over de manier waarop democratie werkt. Dit kan met behulp van de cursus van Pro Demos, maar ook door gastlessen over/vanuit de gemeentepolitiek. Dit wordt tenminste om de twee jaar georganiseerd.
- Plannen van de gemeente worden getoetst op de gevolgen voor jongeren (generatiecheck).
- De burgemeester nodigt de achttienjarigen bij verkiezingen via een brief of andere benadering persoonlijk uit om voor de eerste keer hun stem uit te brengen.
- Jongeren in Huizen worden specifiek bij de activiteiten op 4 en 5 mei betrokken en daarvoor uitgenodigd.
- De inbreng van het Jongerenpanel moet duidelijker zichtbaar worden. De gemeente neemt een actieve(re) rol aan om de jongeren hierin te ondersteunen.
- De ChristenUnie Huizen wil een kinderburgemeester.

Functioneren van college en gemeenteraad

De gemeenteraad functioneert krachtig en adequaat om voldoende bestuurskracht op te bouwen. Dit vraagt de inspanning van alle raadsleden. Ook een sterke ambtelijke organisatie is hiervoor nodig.

- Integriteit en voorbeeldgedrag: integriteit is geen incidenteel thema, maar een doorlopende opdracht. We blijven investeren in trainingen en reflectie voor gemeenteraad en college. De burgemeester blijft hoeder van de integriteit en zorgt ervoor dat inwoners weten waar ze met hun zorgen terecht kunnen.
- Elke twee jaar is er een gezamenlijke bijeenkomst van gemeenteraad en college over integriteit, zodat dilemma's regelmatig besproken worden.
- De ChristenUnie streeft naar een breed gedragen akkoord met duidelijke afspraken maar ook met voldoende ruimte voor alle partijen om invloed op het beleid uit te oefenen.
- We willen dat er zorgvuldig om wordt gegaan met raadsleden en collegeleden. Om dit te bereiken fungeert de burgemeester als vertrouwenspersoon voor gemeenteraad en college. Daarbij stelt de burgemeester een tweede vertrouwenspersoon aan. Er zijn altijd een man en een vrouw vertrouwenspersoon.

11.3 Gemeentelijke bestuurskracht en samenwerking

Voor de ChristenUnie is het belangrijk dat de kwaliteit van de gemeentelijke organisatie (ook wel bestuurskracht genoemd) voldoende moet zijn en blijven. Als deze bestuurskracht tekortschiet, is de gemeenteraad de eerstverantwoordelijke om te gaan zoeken naar versterking van deze bestuurskracht. Huizen werkt daarom op een aantal terreinen samen met andere gemeenten in de regio, met name de BEL-gemeenten (Blaricum, Eemnes, Laren).

Ook bestuurlijke samenwerkingsverbanden zoals de Regio Gooi en Vechtstreek en de Metropoolregio Amsterdam kunnen bijdragen aan het behalen van hogere ambities en een betere uitvoering. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat de gemeenteraad zicht en controle houdt op besluiten die binnen een samenwerkingsverband worden genomen. Individuele gemeenten moeten hun eigen beleid kunnen blijven voeren. In samenwerkingsverbanden gaat de gemeente Huizen uit van de eigen kracht.

De ChristenUnie is voorstander van nauwe samenwerking met omliggende gemeenten.

- Voorstellen voor schaalvergroting (samenwerking met andere gemeenten in allerlei gradaties) worden beoordeeld op basis van inhoud, kwaliteit, draagvlak en herkenbaarheid.
- De ChristenUnie steunt (het wettelijk mogelijk maken van) initiatieven die kaderstelling en controle rondom samenwerkingsverbanden versterken.
- De gemeenteraad maakt afspraken over de manier waarop samenwerkingsverbanden vanuit de gemeenteraad worden gevoed en gecontroleerd.

Hoofdstuk 12

Digitalisering en communicatie

Voor de bloei van Huizen: groeien in vertrouwen

12.1 Digitalisering en privacy

Ontmoeting tussen inwoners en overheid vindt op veel verschillende manieren plaats. Dat kan fysiek, maar Nederland digitaliseert snel. Ook zien we dat traditionele vraagstukken op gebied van veiligheid, gezondheid, zorg, en in de fysieke leefomgeving steeds meer ondersteund worden door digitale middelen zoals camera's, digitale platforms, zelfhulp op afstand, en data-analyse. De gemeente neemt hierin haar verantwoordelijkheid en houdt daarbij oog voor de digitale kloof: inwoners die minder vaardig zijn, worden actief ondersteund.

- Bij de ontwikkeling van deze technologieën staat niet alleen het welzijn van de individuele burger, maar ook de bloei van de samenleving als geheel centraal.

Onze gemeente moet correct gebruik vooropstellen en het risico van verkeerd gebruik minimaliseren. Dit vraagt om een sterke aanpak die zorgt voor beveiliging van onze gegevens, aanpak van digitale criminaliteit, en borging van onze privacy.

Het is dan ook van het grootste belang dat de gemeente zorgvuldig met persoonsgegevens omgaat en dat alle medewerkers van onze gemeente weten hoe ze dit moeten doen. Inwoners hebben daar recht op; de gemeente moet hen daarom goed informeren over wat er met hun gegevens gebeurt.

- De ChristenUnie wil in Huizen een digitale aanpak, aansluitend bij de landelijke Smart City-aanpak, waarin inwoners, bedrijven, scholen, maatschappelijke instellingen en de gemeente samen de regionale samenleving sterker maken, technologische innovaties implementeren, en deze toegankelijk maken voor elke inwoner.

12.2 Communicatie

Voor veel mensen wordt de samenleving complex. Veel ouderen, personen met een migratieachtergrond en laaggeletterden vinden het vaak ingewikkeld om op tijd de juiste informatie te vinden of om bij de overheid aan te kloppen voor hulp. De ChristenUnie wil dat de gemeente Huizen haar regels zo simpel mogelijk houdt.

- De gemeente communiceert, zowel schriftelijk, mondeling als digitaal, zo duidelijk en eenvoudig mogelijk met inwoners.
- De ChristenUnie wil dat berichten over aanvragen en besluiten, zoals vergunningen, (bestemmings)plannen en lokale regelgeving niet alleen digitaal zijn in te zien maar ook in de lokale papieren media verschijnen.
- De gemeente gaat een kwaliteitsslag maken in haar communicatie: eerder, eenvoudiger, pro-actief en met meer aandacht voor de betekenis van de informatie voor de inwoners en andere betrokken partijen.
- De gemeente zorgt ervoor dat alle gemeentelijke websites en apps uiterlijk eind 2027 volledig voldoen aan de verplichte internationale standaard WCAG 2.1 AA.
- De Omroeper moet gemoderniseerd worden, zodat meer algemene informatie beter toegankelijk is voor burgers. Dit houdt in dat het taalgebruik in de Omroeper eenvoudiger moet met duidelijke uitleg van begrippen en procedures met de mogelijkheden tot bezwaar en de wettelijke termijnen. Er komt een communicatieplan om de Omroeper meer onder de aandacht van burgers te brengen.
- Ook lokale media vervullen een belangrijke rol in de communicatie.

Lokale media

- Onafhankelijke lokale en regionale media zijn cruciaal voor de lokale nieuwsvoorziening en de lokale democratie. Ze informeren inwoners, houden bestuurders scherp en agenderen maatschappelijke kwesties.
- We formuleren lokaal mediabeleid in overleg met het veld. Hierin willen we ook aandacht voor de veiligheid van journalisten.

- De ChristenUnie wil onderzoek naar de haalbaarheid van een lokaal mediafonds, omdat het belangrijk is gericht kwetsbare onderdelen van de nieuwsvoorziening te kunnen ondersteunen, zoals onderzoeksjournalistiek of journalistiek in wijken of bij doelgroepen. Hierbij willen we de provincie ook betrekken vanuit haar rol als hoeder van de kwaliteit van het lokale openbaar bestuur.
- We gaan werken aan een nieuwe 'Huizer Courant' voor een eigentijds, toegankelijk platform waar lokale verhalen worden gedeeld en nieuws begrijpelijk wordt gebracht.
- We stimuleren samenwerking tussen verschillende media in Huizen, bijvoorbeeld het Huizer Nieuws en NH Gooi.
- De gemeente waarborgt dat de omroep in Huizen blijft.
- Met de voorgenomen ontwikkeling van het rijk om de lokale omroepen samen te voegen naar streekomroepen is het voor Huizen extra belangrijk ervoor te waken dat er voldoende nieuws over Huizen beschikbaar blijft voor onze inwoners.

Hoofdstuk 13

Financiën

Voor de bloei van Huizen: groeien in vertrouwen

13.1 Een rechtvaardig financieel beleid

Van de gemeente verwachten wij dat zij een betrouwbare, goede rentmeester is van de beschikbare middelen. Het gaat om gemeenschapsgeld, dat hetzij via de afdracht van de Rijksoverheid, hetzij via de gemeentelijke belastingen zoals de Onroerende Zaak Belasting (ozb), door onze inwoners zijn opgebracht.

In de afgelopen jaren is het takenpakket van alle gemeenten flink uitgebreid. Hierbij zijn de financiële risico's toegenomen. De beleidsvrijheid is beperkt en door bezuinigingen van de Rijksoverheid op de uitkering uit het Gemeentefonds ligt er een grote druk op het financieel beleid. Dit betekent dat, naast het uitgangspunt dat gemeenten voldoende geld van het Rijk moeten ontvangen om hun taken goed te kunnen uitvoeren, Huizen de komende periode uitgaven en inkomsten in evenwicht moet brengen en houden.

De afgelopen jaren zijn om begrotingsevenwicht te verkrijgen flinke bezuinigingen doorgevoerd en in een enkel geval zijn de lasten verhoogd. Desondanks behoort Huizen tot de gemeenten met de laagste lokale lasten en nog steeds een goede financiële reserve. De ChristenUnie staat daarom voor een efficiënt financieel beleid en het goed in beeld hebben en beheersen van risico's zodat toekomstige generaties ook met een goede financiële huishouding aan de slag kunnen.

Van de gemeente mag ook worden verwacht dat de beschikbare financiële middelen voor de inwoners worden ingezet. De uitdaging is vooral om de zeer ruime reserves als structureel in te zetten. De ChristenUnie wil daarom het overschot aan reserves zoveel mogelijk structureel inzetten. Daarmee kan het voorzieningenniveau en het benodigde onderhoud aan (nieuwe) investeringen op peil blijven zonder dat de lokale lasten sterk verhoogd hoeven te worden.

Publieke middelen zijn per definitie schaars; er zijn altijd meer wensen dan er geld beschikbaar is. De gemeenteraad moet zorgvuldig de verschillende wensen, noden en belangen kunnen afwegen. Bij bezuinigingen wil de ChristenUnie de posten die te maken hebben met de nood van individuele inwoners, zorg, veiligheid, beheer en onderhoud van bestaande voorzieningen zo veel mogelijk ontzien. Uiteraard moet er voor mensen met weinig financiële draagkracht maatwerk mogelijk zijn. De lasten moeten zo eerlijk mogelijk worden verdeeld, waarbij moet worden bedacht dat een bezuiniging ook een vorm van lastenverhoging kan zijn.

In de afgelopen periode is flink bezuinigd op sociale voorzieningen, zoals BoodschappenPlusBus of kleine verenigingen en stichtingen. Juist deze onderdelen zijn belangrijk voor het functioneren van de samenleving. We willen daarom zoeken naar mogelijkheden om versterking aan te brengen.

Op een aantal dossiers heeft Huizen ambities, zoals de Kust, klimaatbestendig maken van wijken, vervanging en onderhoud van riolering en infrastructuur. Om invulling aan die ambities te kunnen geven wil de ChristenUnie ruimte houden voor een actieve rol van de gemeente en investeringen niet op voorhand uitsluiten.

- Bij elk beleidsvoorstel hoort een passend budget.
- We onderzoeken wat het benodigde niveau aan financiële reserves is en hoe het surplus kan worden ingezet als structurele dekking van de begroting.
- We willen onze reserves wanneer nodig makkelijker kunnen inzetten dan nu het geval is. Daarvoor bouwen we de dekking van de gemeentelijke lasten uit rente-opbrengsten over onze reserves voorzichtig en gedeeltelijk af.
- De afgelopen periode kenmerkte zich door grote financiële tekorten (o.a. op jeugdzorg). Wij dringen er zo nodig via de VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) of anderszins bij de Rijksoverheid op aan om gemeenten een passende vergoeding te geven voor de taken die moeten worden uitgevoerd.
- De lokale belastingdruk blijft bij voorkeur in lijn met de inflatiecorrectie.

- Bij dreigende begrotingstekorten wordt een brede afweging gemaakt tussen bezuinigingen en lastenstijgingen.
- Zorg voor elkaar en zeker voor onze kwetsbare medemensen staat voorop bij het maken van financiële en beleidsmatige afwegingen.
- Bij gezond financieel beleid horen voldoende reserves om calamiteiten te kunnen opvangen. Structurele uitgaven moeten met structurele middelen worden gedekt en dus niet met incidentele meevallers.
- Overschotten op de jaarrekening gaan terug naar de reserves waar ze uit afkomstig zijn (in plaats van naar de egalisatiereserve).
- De dienstverlening van de gemeente (heffingen en leges) is zoveel mogelijk kostendekkend.
- Bij problemen die de gemeentegrenzen overstijgen, moet worden gezocht naar samenwerking en solidariteit binnen de regio om zo mogelijk tot financiële afspraken te komen of een gezamenlijke lobby te organiseren.
- Misbruik van voorzieningen moet worden voorkomen en als dit wel gebeurt is een actieve aanpak nodig. Tegelijk verlangen we van onze gemeente dat deze naast mensen staat en maatwerk levert.

Hoofdstuk 14

Een dienstbare economie

Voor de bloei van Huizen: groeien in vertrouwen

14.1 Betekenisvol ondernemen

De ChristenUnie wil dat de gemeente een bedrijvenvisie opstelt, waarin onder andere aan de orde komt wat de trends zijn, op welke bedrijvigheid we willen inzetten in Huizen, wat de gemeente daarin wil investeren en voor welke bedrijvigheid de noodzaak bestaat industriële ruimte beschikbaar te stellen.

- De gemeente Huizen stelt een bedrijvenvisie op.
- De gemeente Huizen koppelt woningbouw aan het creëren van werkgelegenheid: voor elke nieuwe woning komt er ook een nieuwe werkplek.
- De gemeente Huizen stelt zich op als een partner voor ondernemers.
- De gemeente moet goede voorwaarden scheppen om lokaal en regionaal en (maatschappelijk) verantwoord ondernemerschap te stimuleren.
- De inkoop van de gemeente dient zoveel mogelijk lokaal en/of regionaal te gebeuren.
- De ChristenUnie in Huizen wil blijven investeren in goede infrastructuur en betere bereikbaarheid, ook digitaal.
- De gemeente stelt zich proactief op tegenover bedrijven die zich in Huizen willen vestigen of bestaande bedrijven die willen uitbreiden. Dat betreft bijvoorbeeld adviseren over de mogelijkheden en ondersteuning bij het aanvragen van vergunningen.

14.2 Lokale economie en samenwerking

Een sterke lokale en regionale economie is een randvoorwaarde en een middel om andere doelen te realiseren. De economie draait niet alleen om groei en consumeren, maar ook en vooral om de kwaliteit van leven. De lokale overheid speelt, samen met kennisinstellingen, het bedrijfsleven en andere overheden, een belangrijke rol in de versterking van de regionale arbeidsmarkt en de (regionale) circulaire economie.

Het mkb (midden- en kleinbedrijf) is onmisbaar voor werkgelegenheid, de lokale economie, voor ontwikkelingen van producten en voor de leefbaarheid. De ChristenUnie komt op voor ondernemers.

- De gemeente bevordert innovatie in het mkb. Toekomstbestendige (familie)bedrijven moeten voortdurend doorontwikkelen. De gemeente ondersteunt daarin, bijvoorbeeld via (het stimuleren van onderlinge) kennisdeling/kenniskringen.
- De gemeente ondersteunt starters en doorgroeiers. Succesvolle ondernemingen zijn allemaal ooit klein begonnen. Het is belangrijk dat de lokale overheid starters op de arbeidsmarkt ondersteunt met goede werkplekken, waar afstemming, kruisbestuiving en ondersteuning kan plaatsvinden.
- Huizen zet zich in voor goede samenwerking tussen de gemeente en de provincie en omliggende gemeenten als het gaat om het aantrekken van werkgelegenheid.
- Voor ondernemers moet er één (digitaal) loket zijn waar men met alle (aan)vragen terecht kan. Dit loket sluit aan bij het provinciale loket.
- Bij de herinrichting of renovatie van de openbare ruimte zorgt de gemeente ervoor dat ondernemers nauw worden betrokken bij de werkzaamheden om draagvlak te creëren en de overlast te beperken.
- De ChristenUnie wil dat de gemeente ondernemers niet frustreert, maar motiveert door alle ondernemers binnen 30 dagen te betalen.
- Leegstaand gemeentelijk vastgoed wordt in samenspraak met de gemeente beschikbaar gesteld als *startup co-working spaces* die met behulp van collectieve huurovereenkomsten aantrekkelijk zijn voor start-ups om te gebruiken.

Recreatie en toerisme

Samen met recreatie- en toeristische ondernemers wordt een plan opgesteld waarin verblijfsrecreatie in en rond Huizen wordt gestimuleerd.

- De (recreatieve) ontwikkeling van de kustzone en het gebied rond de Oude Haven wordt verder opgepakt.
- Naast de ontsluiting van toeristische trekpleisters wordt ingezet op een optimale ontsluiting van fietsverbindingen, voor zowel recreatie als voor woon-werkverkeer.
- Er wordt ingezet op gebiedspromotie, samen met inwoners en lokale ondernemers.
- Voor de havens van de gemeente Huizen moet in samenwerking met de watersportrecreatie een plan opgesteld worden. Daarmee kan de gemeente Huizen écht de Haven van het Gooi worden.
- We willen het evenementenbeleid evalueren en zo nodig intensiveren, met name activiteiten gericht op eigen inwoners zoals sport en lokale activiteiten.
- De Huizerdag houdt een plek op de evenementenkalender. De gemeente stimuleert organisaties om aan deze dag mee te doen.
- Het voormalige hotel Newport wordt ontwikkeld tot hotel met internationale allure.

14.3 Duurzaam financieel rentmeesterschap

Duurzame bedrijven en bedrijventerreinen

De bedrijventerreinen in Huizen zijn een visitekaartje van de gemeente. Het zijn de plaatsen waar geld verdiend wordt, ondernemers elkaar ontmoeten en banen worden gecreëerd, maar ook plaatsen waar inwoners de hele dag verblijven om te werken.

- In overleg met het bedrijfsleven gaan we leegstand voorkomen. In Huizen zetten we op tijd in op herstructurering van bedrijventerreinen om tegemoet te komen aan veranderende behoeftes van bedrijven aan ruimte. Zolang er ruimte is op de bedrijventerreinen willen we geen ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen en geen bedrijven in groen en/of onbebouwd gebied.
- Huizen stimuleert goede onderlinge samenwerking tussen ondernemers met (vrijwillig of verplicht) parkmanagement.
- We zorgen voor goede bereikbaarheid per openbaar vervoer (ov) en fiets, en voldoende laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen, waaronder ook vrachtauto's.
- De ChristenUnie wil dat de gemeente samen met de ondernemers inzet op energiebesparing bij bedrijven en opwekking van duurzame energie. We maken samen duidelijke doelen voor energiebesparing.
- Stimuleer de circulaire economie door kenniskringen die zich richten op het besparen van grondstoffen, energie en het gebruikmaken van elkaars warmte of energie.
- Sociale ondernemers krijgen een grotere kans bij aanbestedingen en overheidsinkoop; bij alle aanbestedingen is social return een voorwaarde.

Levendige winkelgebieden

De detailhandel verandert van aard en structuur. Hierop moet worden ingespeeld, waarbij aandacht is voor de leefbaarheid van de kernen en voor sociale veiligheid in en rond winkelgebieden.

- Om een levensvatbare middenstand overeind te houden, komen er geen grootschalige winkels en/of outletcentra op het industrieterrein.
- Door een (gezamenlijke) aanpak van winkelcriminaliteit en een goed winkellocatiebeleid wordt de positie van (kleine) winkeliers verbeterd.
- De ChristenUnie zet zich in voor optimaal onderhoud en de uitstraling van de openbare ruimte in de winkelcentra. Toegankelijkheid voor mensen met een beperking is een belangrijk punt van aandacht hierbij.
- Er zijn voldoende openbare toiletten in de winkelcentra en in toeristische verblijfsgebieden.
- Kleine winkelcentra zijn erg belangrijk voor de leefbaarheid en sociale contacten. We zetten we in op het behoud van functies. We gaan hier creatief mee om, bijvoorbeeld door het combineren van functies.

14.4 Een economie die dient

De ChristenUnie hecht grote waarde aan een goede balans tussen werken, zorgen en rusten. De ontwikkeling naar een 24-uurs economie lijkt niet te stoppen. Tegelijkertijd zien we mensen op zoek naar meer rust en onthaasting. De coronacrisis heeft die behoefte onderstreept. Onze samenleving en economie gedijen als er rustmomenten zijn. Vanuit onze christelijke levensovertuiging genieten wij van de zondag als collectief rustmoment. God geeft ons niet voor niets zes dagen om te werken, en een zevende dag om te genieten van rust, kerkdiensten, verstillingsmomenten en van gezin en familie.

We zien daarnaast dat door de toename van koopzondagen veel kleine zelfstandigen het extra moeilijk hebben gekregen en soms zelfs door eigenaren van winkelcentra worden gedwongen hun winkel op zondag open te stellen. Ook is er soms sprake van indirecte dwang om op zondag te werken via de macht van grote winkelketens.

De inzet van overheidspersoneel op zondag wordt zo veel mogelijk beperkt door de inzet van eigen vrijwilligers bij een evenement. Overheidspersoneel wordt niet verplicht om ten behoeve van evenementen op zondag te werken.

- Winkeliers mogen niet gedwongen worden om hun winkel op zondag te openen. Het college moet dit garanderen en bewaken.

De ChristenUnie staat voor een economie die er is voor mensen in plaats van andersom. Een goede markt komt tot haar recht als arbeid en kapitaal geen tegengestelde krachten zijn en als ondernemers, werkgevers en werknemers van elkaars talenten profiteren. Een economie is volgens de ChristenUnie pas gezond als iedereen een kans krijgt en verantwoordelijkheid neemt, als werken en vrije tijd in balans zijn, als groei groen is en grenzen kent.